

O evandjelje e Markosoro

*O Jovan o Krstitelj pripremini o drom e Isuseso
(Mt 3,1–12; Lk 3,1–9, 15–17; Jn 19–28)*

¹ Akavai o anglunipe oto Šukar lafi e Isuse Hristestar, e Devlesere Čhavestar.

² Sar soi pisime ano Sveto lil e prorokosoro e Isaijasoro:

“Ače, bičhalava mle glasniko angla tute,
kova ka pripremini će o drom.

³ Ovi o glaso so vičini ani pustinja:
‘Pripreminen o drom e Gospodese!
Ravnonen lese o droma!’”

⁴ I ađahar alo o Jovan o Krstitelj. Ov živini ine ani pustinja hem propovedini ine e manušenje da valjani te pokajinen pe zako pumare grehija hem te oven krstime sar te mothoven dai lenđe oprostime o grehija.

⁵ But manuša avena ine koro leste tari sa i regija Judeja hem taro Jerusalem. Priznajinena ine pumare grehija, a ov krstini len ine ani len Jordan.

⁶ A e Jovanesere šeja inele ćerde oto bala e kamilakere, a ko maškar inele phandlo kožno pojas. Hala ine skakavconen hem divljo avđin.

⁷ Propovedinđa vačerindoj: “Pala mande avela o po baro mandar, kase na injum dostojno ni te teljovav o dorikha oti lesiri obuća te phravav.

⁸ Me krstinava tumen panjeja, a ov ka krstini tumen e Svetone Duhoja.”

*O Isus krstini pe hem o Devel potvrdini le
(Mt 3,13–17; Lk 3,21–22)*

⁹ Ko adava vreme o Isus alo tari diz Nazaret oti regija Galileja hem o Jovan krstinda le ani len Jordan.

¹⁰ I odmah palo adava so o Isus iklilo taro pani, dikhlja sar o nebo phravdola hem sar o Duho huljela upro leste sar golubi.

¹¹ A taro nebo šundilo o glaso e Devlesoro: “Tu injan mlo Čhavo o volime! Tuja injum bahtalo!”

*E Isuse ki pustinja kušini o beng
(Mt 4,1–11; Lk 4,1–13)*

¹² I odmah o Duho bičhalđa e Isuse ki pustinja,

¹³ hem adari inele saranda dive, a o Sotoni kušini le ine. Adari inele maškaro divlja životinje, a o anđelja kandena le ine.

*O Isus lela te propovedini
(Mt 4,12–17; Lk 4,14–15)*

¹⁴ Palo adava so o Jovan inele čhivdo ano phandlipe, o Isus dželo ki Galileja hem propovedinda o Šukar lafi e Devlesoro.

¹⁵ Vačerđa: “Alo o vreme! Alo paše o carstvo e Devlesoro! Pokajinen tumen zako tumare grehija hem verujinen ano Šukar lafi!”

*O Isus vičini ple prvone učenikonen
(Mt 4,18–22; Lk 5,1–11)*

¹⁶ Sar o Isus nakhela ine uzalo e Galilejakoro jezero, dikhlja e Simone hem lesere phrale e

Andreja sar frdena o mreže ano pani, adalese so inele manuša so dolena mačhen.

¹⁷ I o Isus phenda lende: "Phiren pala mande hem me ka čerav tumen te dolen manušen sar mačhen!"

¹⁸ On odmah ačhavde pumare mreže hem džele palo leste.

¹⁹ Kad džele adathar hari po dur, o Isus dikhlja e Zevedesere čhaven, e Jakove hem e Jovane, sar bešena ano čamco hem popravinena pumare mreže.

²⁰ O Isus odmah vičinda len, hem on ačhavde ano čamco pumare dade e Zevedeje e manušencar kola čerena buti koro lende hem džele palo leste.

*O Isus ispudini e demone e manušestar
(Lk 4,31–37)*

²¹ Kad ale ano Kafarnaum, o Isus odmah ko savato đerdinda ki sinagoga hem lelja te sikaj e manušen.

²² On inele zadivime lesere sikavibnaja, adalese so sikavđa sar okova kole isi autoritet, a na sar o učitelja e Zakonestar.

²³ I otojekhvar ani lengiri sinagoga jekh manuškova inele opsednutime bišukare duhoja lelja te vičini:

²⁴ "So mangeja amendar, Isuse Nazarećanine? Aljan li te uništine amen? Džanav ko tu injan: o Sveco e Devlesoro."

²⁵ A o Isus ukorinda le vačerindoj: "Phand to muj hem ikljov olestar!"

²⁶ Tegani o bišukar duho zorale tresinda e manuše hem, vičindoj oto sa o glaso, iklilo olestar.

²⁷ I sare but začudinde pe, i lelje maškar pumende te vačeren: “Savo li akava nevo sikav-iba, hem adava ano autoritet? ði e bišukare duhende naredini hem on šunena le!”

²⁸ I o glaso e Isusestar sig šundilo ko sa o thana ani regija Galileja.

O Isus sasljari e Petresere sasuja hem bute averen

(Mt 8,14–17; Lk 4,38–41)

²⁹ I so iklile tari sinagoga, o Isus e Jakoveja hem e Jovaneja dželo ko čher e Simonesoro hem e Andrejasoro.

³⁰ Adari e Simonesiri sasuj pašlili, adalese so ine la bari jag, i odmah phende adava e Isusese.

³¹ I o Isus alo uzalo late, dolinda lakoro vas hem vazdinda la. I jag muklja la, i oj lelja te poslužini len.

³² Kad peli i rat, kad o kham huljilo, ande koro leste sa e nambormen hem e manušen ano kolende inele o demonja.

³³ Sa o dizutne čedinde pe anglo udar,

³⁴ hem o Isus sasljarđa buten kola inele namborme oto razna nambormipa. Ispudinda hem bute demonen, ali na muklja lende te vačeren, adalese so džande koi ov.

O Isus propovedini ani regija Galileja

(Lk 4,42–44)

³⁵ Rano sabale, sar pana inele tomina, o Isus uštino, iklilo taro čher hem dželo ko jekh čučo than, hem adari molini pe ine.

³⁶ O Simon hem avera kola inele oleja lelje te roden le,

³⁷ i kad arakhle le, phende lese: "Sare rodena tut!"

³⁸ Ov phenda lende: "Hajde te dža hem avrethe, ko avera pašutne gava, hem adari te propovedinav, adalese so zako adava aljum."

³⁹ I adahar džala ine maškar sa i Galileja hem propovedini ano lengere sinagoge hem ispudini e demonen.

O Isus sasljari e gubavco

(Mt 8,1–4; Lk 5,12–16)

⁴⁰ A jekh gubavco alo koro Isus, pelo ko kočija anglo leste hem phenda: "Te mangeja, šaj te sasljare man!"

⁴¹ E Isusese pelo žal, pružinda plo vas, dolinda le hem phenda: "Mangava, ov sasljardo!"

⁴² Odmah i guba cidinda pe olestar hem ov ulo sasto.

⁴³ O Isus odmah phenda lese te džal, ali zorale upozorinda le:

⁴⁴ "Dikh nikase te na vaćere akalestar, nego dža mothov tut e sveštenikose hem de žrtva zako to očistiba, sar so naredinda o Mojsije, zako svedočanstvo olende."

⁴⁵ Ali o manuš, samo so dželo adathar, lelja sarijende te vaćeri so ulo lese, i o Isus našti ine više te đerdini javno ki bilo savi diz, nego ačhola ine avri ko čuče thana. A palem o manuša avena ine koro leste taro sa o strane.

2

E Isuse isi pravo te oprostini o grehija

(Mt 9,1–8; Lk 5,17–26)

¹ Nekobor dive palo adava, kad o Isus irinda pe ko Kafarnaum, ano čher kaj bešela ine, o manuša šunde dai ov adari.

² I edobor džene čedinde pe adari da na inele više than čak ni anglo udar. A ov propovedini lenđe ine o Lafi e Devlesoro.

³ Tegani ale koro Isus štar manuša akharindoj jekhe manuše kova našti ine te phirel ni te mrdini.

⁴ I sar taro narodo našti ine te aven anglo Isus, čerde rupa ko tavani upreder o than kote inele o Isus prekali savi mukle e namborme sa e nosiljkaja ki savi pašlilo.

⁵ Kad o Isus dikhlja lengiri vera, phenda e nambormese: "Mlo čhavo, oprostimei će te grehija!"

⁶ A adari inele nesave učitelja e Zakonestar kola ana pumende pučle pe:

⁷ "Šar šaj akava te vačeri ađahar? Ov hulini! Ko šaj te oprostini o grehija sem o jekh Devel?"

⁸ O Isus odmah džanda ano plo duho so on ađahar mislinena, i pučlja len: "Sose ađahar mislinena?"

⁹ Soi po lokhe te phenel pe e manušese kova našti te phirel: 'Oprostimei će te grehija' ili te phenel pe: 'Ušti, le ti nosiljka hem phir'?

¹⁰ Ka dokažinav tumenđe da man, e Čhave e manušesere, isi pravo ki phuv te oprostinao o grehija." Tegani phenda e manušese kova našti ine te phirel:

¹¹ "Tuće vačerava: ušti, le ti nosiljka hem dža čhere!"

¹² I o manuš odmah uštino, lelja i nosiljka hem anglo sarijende iklilo avri.

Sare divinde pe hem lelje te slavinen e Devle, vačerindoj: “Nikad esavko nešto na dikhljam!”

*O Isus vičini e Levije hem hala e grešnikonencar
(Mt 9,9–13; Lk 5,27–32)*

¹³ I o Isus palem dželo uzalo jezero, a but manuša avena ine koro leste hem ov sikaj len ine.

¹⁴ Sar nakhela ine adathar, o Isus dikhlja e Levije, e Alfejesere čhave, sar bešela ko than kotar čedela pe o porez, i phenda lese: “Phir pala mande!”

I ov uštino hem dželo palo leste.

¹⁵ I sar o Isus inele uzalo astali ano čher e Levijesoro, but carinici hem avera grešnici hale maro oleja hem lesere učenikonencar, adalese so inele but esavke manuša kola džana ine palo Isus.

¹⁶ Kad nesave učitelja e Zakonestar kola inele fariseja dikhle so o Isus hala e grešnikonencar hem e carinikonencar, pučle lesere učenikonen: “Sose tumaro učitelj hala e carinikonencar hem avere grešnikonencar?”

¹⁷ A o Isus šunđa adava, i phenda lende: “E saste nde na valjani doktori, nego e nambormende. Me na aljum te vičinav e pravednikonen, nego e grešnikonen.”

*E Isuse pučena zako post
(Mt 9,14–17; Lk 5,33–39)*

¹⁸ E Jovanesere e Krstiteljesere učenici hem o fariseja postinena ine. Nesave manuša ale koro Isus hem pučle le: “Sar adava e Jovanesere učenici hem e farisejengere učenici postinena, a te učenici na postinena?”

¹⁹ O Isus phenda lende: "Šaj li e mladoženjasere amala te postinen kadi olencar o mladoženja? Na. Đikotei o mladoženja olencar, našti te postinen.

²⁰ Ali ka aven o dive kad o manuša ka len lendar e mladoženja. Tegani, ko adala dive, ka postinen.

²¹ Niko na sivela o nevo kotor zako šeja upro purano fostani sar te pherel i rupa, adalese so, ko thojba, adava kotor ka čedel pe, ka pharaj pe oto purano fostani hem ka čerel po bari rupa.

²² I niko na čhorela i nevi mol ano purane morča. Te čerđa pe ađahar, kad i mol ka zremoni, o morča ka pharavdon hem ka oven uništite, a i mol ka čhordol. Nego, i nevi mol čhorela pe ano neve morča."

O Isus po baro hem oto savato

(Mt 12,1–8; Lk 6,1–5)

²³ Ko jekh savato o Isus nakhino maškaro njive, a lesere učenici odrumal lelje te čeden e đivesoro klaso.

²⁴ Tegani o fariseja pučle le: "Dikh! Sose te učenici čerena so palo zakoni na tromal pe ko savato?"

²⁵ A o Isus phenda lende: "Nikad li na čitinden ano Sveto lil so čerđa o David kad na inole so te hal, kad bokhalile ov hem okola so inele oleja?"

²⁶ Đerdinda ano čher e Devlesoro, ano vreme e Avijataresoro e prvosveštenikosoro, halja o posve-time maro, savo nikase na inele muklo te han sem e sveštenikonende, hem čak dinda okolende so inele oleja te han."

²⁷ I tegani phenda lende: "O savatoi čerdo zako manuš, a na o manuš zako savato.

28 Ađahar, me, o Čhavo e manušesoro, injum gospodari hem e savatesoro.”

3

*O Isus sasljari ko savato
(Mt 12,9–14; Lk 6,6–11)*

¹ Kad o Isus palem đerdinđa ki sinagoga, adari inele jekh manuš kasoro vas inele šuko.

² Adari inele hem okola kola posmatrinena ine e Isuse te dikhen na li ko savato ka sasljari le, sar te šaj tužinen le.

³ O Isus phenđa e manušese kas inele šuko vas: “Ušti hem terđov ko maškar!”

⁴ I tegani pučlja len: “So tromal pe te ćerel pe ko savato: šukaripe ili bišukaripe? Te spasini pe o dživdipe ili te mudari pe?”

A on trainde.

⁵ I dikhlja len holjame hem ine lese but phare zbog olengere steđime vile. I phenđa e manušese: “Pružin to vas!”

Ov ispružinđa plo vas hem lesoro vas ulo sasto.

⁶ Tegani o fariseja iklile hem odmah e manušencar kola podržinena e Irode lelje te dogovorinen pe sar te mudaren e Isuse.

O manuša avena taro but thana te dikhen e Isuse

⁷ O Isus ple učenikonencar cidinđa pe adathar ko e Galilejakoro jezero, a palo leste džele but džene tari regija Galileja hem tari regija Judeja,

⁸ tari diz Jerusalim, tari regija Idumeja, tari aver strana oti len Jordan hem taro e dizjengere e Tiresere hem e Sidonesere pašutne thana. Sa

adala manuša ale koro Isus, adalese so šunde so čerela ine čudesija.

⁹ Tegani o Isus phenda ple učenikonende te pripreminen lese o čamco, sar te na gurini pe o narodo ano leste.

¹⁰ Adava dive buten sasljarđa, i but namborme manuša gurinena pe ine nakoro leste te dolen pe upro leste sar te šaj oven sasljarde.

¹¹ Kad dikhena le ine o manuša kola inele opsednutime e bišukare duhencar, perena ine anglo leste hem vičinena: “Tu injan o Čhavo e Devlesoro!”

¹² A ov zorale upozorini len ine te na vačeren averende koi ov.

O Isus birini dešu duje apostolen

(Mt 10,1–4; Lk 6,12–16)

¹³ Tegani dželo ki gora hem vičina okolen kolen ov manglja, hem on ale koro leste.

¹⁴ Olendar birinda dešu dujen, kolen vičina apostolja, te oven oleja, te bičhali len te propovedinen

¹⁵ hem te ovel len autoritet te ispudinen e demonen.

¹⁶ A akavai o anava e dešu dujengere kolen birinda:

Simon, kole vičina Petar,

¹⁷ Jakov, e Zevedejesoro čhavo,

hem Jovan, e Jakovesoro phral, kolen vičina

Voanirges, so značini “Čhave e gromesere”,

¹⁸ Andreja,

Filip,

Vartolomej,

Matej,

Toma,
Jakov, e Alfejesoro čhavo,
Tadej,
Simon Zilot

¹⁹ hem Juda Iskariot, kova posle izdajinda e Isuse.

O Isus kandela pe e Devlesere zoralipnaja, a na e bengesere

(Mt 12,22–32; Lk 11,14–23; 12,10)

²⁰ Tegani o Isus đerdinda ko jekh čher, a palem sa edobor džene čedinde pe da ov hem olesere učenici naši ine ni maro te han.

²¹ Kad e Isusesoro jeri šunda zako adava, ale palo leste te legaren le, adalese so mislinde da dilindilo.

²² A o učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusalim vačereni ine: “Opsednutimej e Veelzevuleja, e demonengere šerutneja, kasere zoralipnaja ispudini e demonen.”

²³ O Isus vičinda len uzala peste hem lelja te vačeri lenđe ano uporedbe: “Sose bi o Sotoni ispudini e Sotone?”

²⁴ Tei nesavo carstvo ana peste podelime, adava carstvo naši te ačhol.

²⁵ Hem tei nesavo čher ana peste podelime, adava čher naka šaj te ačhol.

²⁶ I, te o Sotoni džala korkoro protiv peste hem tei ana peste podelime, ov naši te ačhol, nego alo leso kraj.

²⁷ Ali niko naši te đerdini ko čher e zorale manušesoro hem te čorel lestar, a angleder adalestar te na phandel le. Tegani ka šaj te čorel sa oto čher.

²⁸ Čače vačerava tumenđe: e manušenđe ka šaj te oven oprostime sa o grehija hem o hule,

²⁹ ali ko god hulini upro Sveto Duho nikad naka ovel lese oprostime, nego zako adava greh ka ovel zauvek krivo.”

³⁰ Adava phenđa adalese so nesave učitelja e Zakonestar vačereni ine dai ov opsednutime e bišukare duhoja.

E Isusesiri čačikani porodica

(Mt 12,46–50; Lk 8,19–21)

³¹ Tegani e Isusesiri daj hem lesere phralja resle adari. Sar terđovena ine avri, bičhalde nekas koro leste te vičini le.

³² A uzalo leste bešena ine but džene, i phende lese: “Eče, ti daj hem te phralja terđovena avri hem mangena te dikhen tut.”

³³ A o Isus pučlja len: “Koi mli daj hem mle phralja?”

³⁴ Tegani dikhlja nakoro manuša kola bešena ine ko krugo uzalo leste hem phenđa: “Ače, akalai mli daj hem mle phralja.

³⁵ Adalese so, svako kova čerela i volja e Devlesiri, ovi mlo phral, hem mli phen, hem mli daj.”

4

O Isus vačeri i priča oto sejači

(Mt 13,1–9; Lk 8,4–8)

¹ O Isus palem lelja te sikaj e narodo uzalo jezero. Sa edobor džene čedinde pe uzalo leste, i adalese đerdinđa ko čamco upro jezero hem beštino, a sa o manuša ačhile ki phuv uzalo jezero.

² I but so sikaj len ine ano priče.

I sikavđa len ađahar:

³ “Šunen! Jekhvar iklilo o sejači te sejini.

⁴ I sar sejini ine, nesave zrnja pele ko drom, i o čiriklja ale hem sa hale len.

⁵ Nesave pele ko than kote inele hari phuv upro bara, i odmah lelje te ikljon, adalese so na inele ani hor phuv.

⁶ Ali kad iklilo o zoralo kham, thabile hem šučile, adalese so na ine len baro koreno.

⁷ A nesave pele maškaro kare. O kare barile hem tasavde len, i o zrnja na ande bijandipe.

⁸ A nesave pele ki šukar phuv, lelje te ikljon, barile hem ande bijandipe – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

⁹ Hem phenda: “Kas isi kana, nek šunel!”

Sose o Isus vaćeri ano priče

(Mt 13,10–17; Lk 8,9–10)

¹⁰ A kad ačhilo korkoro, okola so inele uzalo leste hem o dešu duj apostolja pučle le so manglja te vaćeri adale pričencar.

¹¹ Ov phenda lende: “Tumendei dindo te džanen i tajna oto carstvo e Devlesoro, a averende, kolai avri, sa vaćeri pe ano priče,

¹² sar te šaj:

‘Anglo jača te na dikhen,
anglo kana te na šunen
ni te haljoen,
sar te na irinen pe kora mande,
i te ovel lende oprostime.’”

Sostar vaćeri i priča oto sejači

(Mt 13,18–23; Lk 8,11–15)

¹³ Tegani o Isus pučlja len: “Sar na haljovena akaja priča? Sar onda ka haljojen avera priče?

¹⁴ O sejači sejini e Devlesoro lafi.

¹⁵ Nesavei manuša sar o drom ko savoi o Lafi sejime. Kad šunena le, odmah avela o Sotoni hem lela o Lafi savoi ano lende sejime.

¹⁶ Nesavei sar o than kote inele hari phuv upro bara ko savoi sejime o zrnja. Kad šunena o Lafi, odmah lena le radosno.

¹⁷ Ali, adalese so nane len baro koreno ana peste, na trajinena but. Kad avela i nevolja ili o progonstvo zbog o Lafi, odmah otperena oti vera.

¹⁸ Nesavei sar o than maškaro kare ko savoi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena o Lafi,

¹⁹ ali o brige akale dživdipnasere, o zavodljivost e barvalipnasoro hem o avera požude tasavena o Lafi, i našti anel plod.

²⁰ A nesavei sar i šukar phuv ki savi sejime o zrnja. Adalai okola kola šunena hem lena o Lafi. On anena plod – trijanda puti više, šovardeš puti više, hem šel puti više.”

*O Isus vaćeri i priča oti svetiljka
(Lk 8,16–18)*

²¹ I tegani o Isus pučlja len: “Kad anena andre i svetiljka, tumen li čhivena la talo čaro ili talo than e pašlojbnasoro? Na! Nego čhivena la ko than zaki svetiljka.

²² Adalese so, sa soi tajno, ka otkrijini pe, hem sa soi garavdo, ka ikljol ko svetlost.

²³ Te nekas isi kana, nek šunel!”

²⁴ Hem phenda lenđe akava: “Šunen šukar. Sava meraja merinena, esavkaja ka merini pe tumende hem buderi adalestar ka del pe tumende.

²⁵ Adalese so, svakone kas isi džandipe, ka del pe lese pana, a okole kas nane, ka lel pe lestar hem adava so isi le.”

O carstvo e Devlesoroi sar o seme savo korkoro barjola

²⁶ I phenda: “O carstvo e Devlesoroi slično sar kad o manuš sejini o seme ki phuv,

²⁷ i bilo te sovel ili te uštel, i rat hem o dive, o zrnja lena te ikljon hem barjona, a ov ni džanel sar.

²⁸ I phuv korkori pestar anela bijandipe: nangle i čar, palo adava o klaso, i ko kraj o klaso pherdola điveja.

²⁹ Kad o điv zremoni, o manuš odmah lela te čedel le, adalese so alo o vreme zako čediba.”

Priča oto zrno e gorušicakoro (Mt 13,31–35; Lk 13,18–19)

³⁰ Tegani o Isus phenda: “Soja te uporedina o carstvo e Devlesoro? Ili, sava pričaja te objasnina le?

³¹ Ovi sar o zrno oti gorušica savoi najtikoro oto sa o zrnja save sejinena pe ki phuv.

³² Ali, kad sejini pe, barjola hem ovela po baro oto sa o biljke ki bašta, i mukela edobor bare granke da hem o čiriklja šaj te čeren gnezdiya ano lesoro hlado.”

³³ Ano but esavke priče vačeri lenđe ine e Devlesoro lafi, edobor kobor šaj ine te šunen,

³⁴ hem na vačerda lende ništa bizo priče. A kad inele korkoro ple učenikonencar, tegani sa objasnini lende ine.

*E Isuse šunena hem i barval hem o panja
(Mt 8,23–27; Lk 8,22–25)*

³⁵ I kad lelja te račol, o Isus phenda e učenikonende: “Te nakha ki aver strana oto jezero.”

³⁶ I on ačhavde e narodo hem legarde pumencar e Isuse čamcoja ano savo već inele. A palo lende džana ine hem avera manuša čamconencar.

³⁷ I muklja pe jekh zorali barval upro jezero. O talasija lelje te pheren o čamco panjeja edobor da samo so na ine te pheren le đī o muj.

³⁸ A o Isus ko paluno deo e čamcosoro sovela ine pašljindoj šereja ko jastuko.

Tegani o učenici džangavde le hem pučle le: “Učitelju, tuće li sa jekh so ka mera?”

³⁹ I o Isus uštino, naredinda e barvaljaće te ačhol hem phenda e jezerose: “Train! Smirin tut!” Hem i barval ačhili hem ulo baro mir.

⁴⁰ Tegani pučlja e učenikonen: “Sose injen edobor darutne? Pana li nane tumen vera?”

⁴¹ A on but darandile, i pučle jekh avere: “Kovai onda akava so đī o barvalja hem o jezero šunena le?”

5

*O Isus ikali e bišukare duhen e manušestar
(Mt 8,28–34; Lk 8,26–39)*

¹ I resle ki dujto strana oto jezero, ko krajo e gerasakoro.

² I kad o Isus iklilo taro čamco, odmah nakoro leste, taro grobija, alo jekh manuš opsednutime bišukare duhoja.

³ Adava manuš živinda maškaro grobija hem niko našti ine više te phandel le, čak ni lanconencar.

⁴ But puti phandena ine lanconencar lesere vasta hem lesere pre, ali ov činela ine o lancija, a phagela o okovija taro pre, hem niko na inele edobor zoralo te šaj smirini le.

⁵ Bizo ačhojba, i dive i rat, maškaro grobija hem maškaro bregija vičini ine hem khuvela pe barencar.

⁶ Kad odural dikhlja e Isuse, prastandilo hem pelo ko kočija anglo leste,

⁷ i vičinda oto sa o glaso: "So mangeja mandar, Isuse, Čhaveja e Najbare Devlesereja? Hava tut sovli e Devleja te na mučine man!"

⁸ (Adalese so o Isus već naredinda e bišukare duhose te ikljol adale manušestar.)

⁹ Tegani o Isus pučlja le: "Sar to anav?"

A ov phenda lese: "Vičinena man Legija, adalese so but džene injam ano leste, sar vojska."

¹⁰ I zorale molinda e Isuse te na ispudini len taro adava krajo.

¹¹ A adari ko brego inele jekh baro krdo oto bale save hana ine,

¹² i o bišukar duhija molinde e Isuse vačerindoj: "Bičhal amen ano okola bale, te đerdina ano lende."

¹³ I ov muklja lende, i o bišukar duhija iklile e manušestar hem đerdinde ano bale. I sa o krdo, đī ko duj hiljade bale, prastandile taro brego ano jezero hem taslile.

¹⁴ A okola so arakhena ine e balen naše hem vačerde adalestar e manušenđe ani diz hem ano gava, i o manuša ale te dikhen so adava ulo.

¹⁵ Ale koro Isus hem dikhle e manuše ano koleste angleder inele vojska oto bišukar duhija sar urjavdo hem saste godaja bešela adari, i darandile.

¹⁶ Okola so dikhle adava vačerde adale manušenđe sa so ulo e opsednutimeja hem e balencar.

¹⁷ Tegani on lelje te molinen e Isuse te džal taro lengoro krajo.

¹⁸ I sar o Isus đerdini ine ko čamco, o manuš ano koleste inele o bišukar duhija molinđa le te džal oleja,

¹⁹ ali o Isus na muklja lese, nego phenđa lese: “Dža čhere, te čerutnende, hem vačer lenđe sa so čerđa će o Gospod hem kobor inele će milosrdno.”

²⁰ I o manuš dželo hem lelja te vačeri ano Dekapolis sa so čerđa lese o Isus. I sare divinde pe.

O Isus sasljari e namborma đuvlja hem vazdela taro mule e čhajorja

(Mt 9,18–26; Lk 8,40–56)

²¹ O Isus palem nakhino e čamcoja ki aver strana oto jezero. Uzalo leste čedinde pe but džene, a ov inele uzalo jezero.

²² Tegani alo jekh vođa e sinagogakoro palo anav Jair hem, kad dikhlja e Isuse, pelo mujeja đi phuv anglo lesere pre

²³ hem zorale molinđa le: “Mli čhajori anglo meriba. Molinava tut, ava hem čhiv te vasta upro late, te sasljol hem te živini.”

24 I o Isus lelja te džal palo Jair, a palo leste dže le but džene, kola lelje te gurinen pe ano leste.

25 Maškar olende ine le hem jekh namborme đuvli kolatar dešu duj berš thavdinđa rat.

26 But patinđa ko doktorija hem sa so inola trošinđa upro lende, ali so te ovel laće po šukar, olaće ine le po bišukar.

27 Kad šunđa e Isusese, nakhini maškaro narodo koro leste oto palal hem dolinđa pe upro lesoro fostani,

28 adalese so phenđa ana peste: "Samo te dolav man upro lesere šeja, ka ovav sasljadi."

29 I otojekhvar ačhilo te thavdel latar o rat hem oj osetinđa ano telo soi sasljadi taro plo baro nambormipe.

30 O Isus odmah osetinđa so olestar iklilo zorali pe te sasljadi nekas, i irinđa pe nakoro narodo hem pučlja: "Ko dolinđa pe upro mle šeja?"

31 O učenici phende lese: "Dikheja sar o narodo gurini pe uzala tute, a tu pučeja ko dolinđa pe upra tute!"

32 A o Isus lelja te rodel uzala peste te dikhel ko čerđa adava.

33 Tegani adaja đuvli, tresindoj oti dar, adalese so džanđa so ulo laće, ali hem peli mujeja di phuv anglo leste hem vačerđa lese sa sar ine le.

34 A o Isus phenđa laće: "Mli čhaj, ti vera sasljadi tut. Dža ano mir hem ov sasti te bare nambormipastar!"

35 Sar o Isus pana vačeri ine adava, ale nesave manuša taro čher e Jairesoro, e sinagogakere vočasoro, hem phende: "Ti čhaj muli. Sose više te mučine e učitelje?"

³⁶ Ali o Isus na dindā pažnja ko adava so phende, nego phendā e sinagogakere vođase: “Ma dara! Samo verujin!”

³⁷ I o Isus na muklja nikase te džal oleja, sem e Petrese, e Jakovese hem lesere phralese e Jovanese.

³⁸ Kad resle đi ko čher e sinagogakere vođasoro, o Isus dikhlja so o manuša galaminena, so sa glasoja rovena e čhajorja.

³⁹ I ov đerdindā hem phendā lende: “Sose galaminena? Sose rovena? I čhajori na muli, nego sovela.”

⁴⁰ A on asandile lese, i ov ikaldā sarijen avri. Peja legardā samo e čhajorjakere dade hem e daja hem ple trine učenikonen, hem đerdindā adari kaj inele i čhajori.

⁴¹ I dolindā la oto vas hem phendā laće: “Talita kum!” (so značini: “Čhajorije, tuće vačerava, ušti!”).

⁴² I odmah i čhajori uštini hem lelja te phirel, a on but inele začudime. Ola inele dešu duj berš.

⁴³ Tegani o Isus zorale naredindā lende te na vačeren nikase so ulo hem phendā lende te den la te hal.

6

E Isuse na prihvatinena ano Nazaret

(Mt 13,53–58; Lk 4,16–30)

¹ Tegani o Isus dželo adathar hem alo ko than kaj barilo, a oleja ale hem lesere učenici.

² Kad alo o savato, ov lelja te sikaj e manušen ani sinagoga. But džene kola šunde le divinde pe hem puće: “Kotar akalese adava? Savi adaja

mudrost lese dindi? Sar šaj te čerel esavke čudesija ple vastencar?

³ Ma ovi samo kaštarutno! Ovi o čhavo e Marijakoro, a phral e Jakovesoro, e Josesoro, e Judasoro hem e Simonesoro, hem lesere phenjai akate amencar.” I razočarinde pe hem na mangle te prihvatinen le.

⁴ Tegani o Isus phendā lende: “E prorokose dela pe čast ko sa o thana, sem lese ano than kaj barilo, maškari lesiri familija hem lese ano čher.”

⁵ I adari našti ine te čerel nijekh čudo, sem so čhivđa ple vasta upro nekobor namborme hem sasljarda len.

⁶ I čudinđa pe so na ine len vera.

I o Isus džala ine ko pašutne gava hem sikaj e manušen.

O Isus bičhali e apostolen te vačeren o evanđelje hem te sasljaren

(Mt 10,1, 5–15; Lk 9,1–6)

⁷ I vičinđa kora peste e dešu duje apostolen hem lelja te bičhali len po dujen. Dinda len autoritet upro bišukar duhija

⁸ hem naredinđa lende, sem štapi, te na legaren pumencar ko drom ništa aver, ni maro, ni torba, ni bakarna kovanice ano pojasija,

⁹ nego te urjen pe sandale, hem te na legaren pumencar aver gad.

¹⁰ Hem phendā lende: “Kad đerdinena ko nesavo than, đikote na džana adathar, ačhoven ano jekh čher.

¹¹ Te ko nesavo than na priminde tumen ili te na mangle te šunen tumen, ikljoven adathar hem

tresinen i prašina tumare prenda, sar znako zakozoralo odbiba.”

¹² I o apostolja dže hem propovedinde da o manuša valjani te pokajinen pe.

¹³ Ispudinde bute demonen, hem makhle uljeja bute nambormen hem sasljarde len.

Meriba e Jovanesoro e Krstiteljesoro

(Mt 14,1–12; Lk 9,7–9)

¹⁴ I o caro o Irod šunđa e Isuse, adalese so lesoro anav ulo prešundo. Nesave manuša vaćerena ine: “Ovi o Jovan o Krstitelj. Uštino taro mule hem adalese šaj te ćerel adala ćudesija.”

¹⁵ Avera vaćerde: “Adavai o proroko o Ilija.” A avera vaćerde: “Ovi proroko sar so inele o proroci taro purano vreme.”

¹⁶ Ko adava, o Irod phenđa: “Ovi o Jovan, kasoro šero me čindum. Ov uštino taro mule!”

¹⁷⁻¹⁸ Adalese so, korkoro o Irod angleder bićhalđa te dolen e Jovane hem te frden le ano phandlipe, adalese so o Jovan phenela lese ine da na tromal te lel romnjaće e Irodijada, ple phralesere e Filipesere romnja, sava već lelja romnjaće.

¹⁹ I Irodijada adalese zamrzindā e Jovane hem manglja te mudari le, ali našti ine te ćerel adava

²⁰ adalese so o Irod darandilo e Jovanestar hem štitindā le adalese so džandā dai pravedno hem sveto manuš. Kad god o Irod šunela ine e Jovane, ovela ine but zbunime, a palem, mangela ine te šunel le.

²¹ A mothovđa pe šuži prilika e Irodijadaće kad o Irod zakozplo bijando dive ćerđa gozba zakozple

bitna službenici, zako e vojskakere narednici hem zako e galilejakere šerutne.

²² Kad đerdindā e Irodijadakiri čhaj ki gozba hem kad čhelđa anglo lende, adava but inele šukar e Irodese hem lesere gostonenđe.

I o caro phendā e čhajaće: “Rode mandar sa so mangeja hem me adava ka dav tut.”

²³ Hem halja laće sovli: “Ka dav tut sa so ka mange, đi ko ekvaš oto mlo carstvo.”

²⁴ I oj iklili hem pučlja pe daja: “So te mangav?”

A oj phendā: “O šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro.”

²⁵ I čhaj odmah siđardā koro caro hem phendā lese: “Mangava odmah te de man ko čaro o šero e Jovanesoro e Krstiteljesoro.”

²⁶ E carose but inele žao, ali zbog pli sovli anglo gostija na manglja te odbini la.

²⁷ Odmah naredindā e dželatese te džal hem te anel e Jovanesoro šero. Ov dželo, čhindā lesoro šero ano phandlipe

²⁸ hem anđa le ko čaro, i dindā le e čhajaće, a oj dindā le pe dajaće.

²⁹ Kad šunde adava e Jovanesere učenici, ale hem lelje lesoro telo, i čhivde le ano grobo.

*O Isus parvari više oto pandž hiljade manušen
(Mt 14,13–21; Lk 9,10–17; Jn 6,1–14)*

³⁰ O apostolja irinde pe koro Isus hem vaćerde lese sa so ćerde hem sostar sikavde e manušen.

³¹ I o Isus phendā lenđe: “Te cida amen ko jekh čučo than, korkore, te odmorinen hari.” Adalese so but manuša avena ine hem džana, i na ine len vreme ni te han.

³² I on lelje korkore čamcoja te džan ko jekh čučo than.

³³ Ali, but džene dikhle len sar džana hem pendžarde len, i taro sa o pašutne dizja pras-tandile adari phuvjaja hem resle angleder olen-dar.

³⁴ Kad o Isus iklilo taro čamco, dikhlja bute manušen hem ine lese pharo olenđe, adalese so inele sar bakre bizo pastiri, i lelja but so te sikaj len.

³⁵ I kad lelja te perel i rat, nakhle đĩ leste lesere učenici hem phende: "Ko akava than ništa nane, a već perela i rat.

³⁶ Te muke ine e manušen te šaj džan ko pašutne thana hem gava te činenfse nešto hajbnase."

³⁷ A o Isus phenđa lenđe: "Den len tumen nešto hajbnase!"

On pučle le: "Mangeja amendar te dža hem te čina mare zako dušel srebrna kovanice hem te da len te han?"

³⁸ A o Isus pučlja len: "Kobor mare isi tumen? Džan hem dikhen."

Kad dikhle, phende so isi len pandž mare hem duj mače.

³⁹ Tegani o Isus naredinđa sare, ko kupe, te bešen ki zeleno čar.

⁴⁰ I on beštine ko kupe po šel hem po pinda.

⁴¹ Tegani lelja e pandže maren hem e duje mačen, dikhlja nakoro nebo hem zahvalinđa e Devlese zako hajba. Phaglja o mare hem dinđa len ko ple učenici te podelinen len e manušenđe. Adahar sarijenđe podelinda hem e duje mačen.

⁴² I sare hale đikote na čalile.

⁴³ Palo adava, dešu duj pherde korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto mare hem oto mače.

⁴⁴ A okola so hale inele pandž hiljade murša.

*O Isus phirela upro pani
(Mt 14,22–33; Jn 6,16–21)*

⁴⁵ I odmah palo adava o Isus terinđa e učenikonen te đerdinen ko čamco hem angleder oleste te džan ki aver strana, nakori diz Vitsaida, đikote ov bičhali čhere e manušen.

⁴⁶ Kad bičhalđa čhere e manušen, dželo ko brego te molini pe.

⁴⁷ Kasno ani rat, o čamco inele ko ekvaš o jezero, a o Isus inele ki phuv korkoro.

⁴⁸ Ov dikhla e učenikonen sar phareste veslivena, adalese so nakoro lende phudinđa i barval, i paše đi maškaro trin hem šov o sati prekali rat alo nakoro lende phirindoj upro jezero. Ov valjanda te nakhel uzalo lende,

⁴⁹ ali kad dikhle le sar phirela upro jezero, lelje te vičinen, adalese so mislinde dai duho.

⁵⁰ Sare dikhle le hem tresinde oti dar,

ali o Isus odmah phenđa lenđe: "Oven hrabra! Me injum. Ma daran!"

⁵¹ Tegani đerdinđa koro lende ko čamco hem i barval ačhili. A on inele but začudime,

⁵² adalese so na halile okova čudo so ulo e marencar, adalese so lengere vile inele steđime.

*O Isus sasljari e nambormen ano Genisaret
(Mt 14,34–36)*

⁵³ I o Isus hem lesere učenici nakhle ki aver strana oto jezero, ki phuv e Genisaretakiri hem phandle o čamco.

⁵⁴ So iklile taro čamco, o manuša odmah pendžarde e Isuse,

⁵⁵ i prastandile maškaro sa adava krajo te vačeren averende so o Isus alo, i o manuša lelje ko nosiljke te anen e nambormen adari kaj šunde dai o Isus.

⁵⁶ I kaj god te đerdini ine – ko dizja, ko gava ili ko po tikore thana – čhivena ine e nambormen ko trgija hem molinena le ine te mukel lende samo te dolen pe upro lesere fostanesoro krajo. I svako kova dolinda pe, saslilo.

7

E puranengere adetija hem e Devlesere naredbe (Mt 15,1–9)

¹ Uzalo Isus čedinde pe o fariseja hem nesave učitelja e Zakonestar kola ale taro Jerusalim.

² I dikhle nesaven lesere učenikonendar sar bithovde vastencar hana maro – so značini dai lengere vasta melale palo adeti e farisejengoro.

³ Adalese so, o Jevreja, a posebno o fariseja, na hana ine maro đikote na thovena pumare vasta đi o kunja, sar te íceren o adeti pumare puranengoro.

⁴ Hem kad avena ine čhere taro pijac, na hana ine đikote šukar na thovena pe. A isi pana but adetija save ícerena, sar soi o thojba e čašengoro, e bokalengoro hem e čarengoro.

⁵ Adalese o fariseja hem o učitelja e Zakonestar pučle e Isuse: “Sose te učenici na ícerena o adetija amare puranengere, nego melale vastencar hana maro?”

⁶ A o Isus phenda lenđe: “Dujemujengere manušalen! Šukar tumendar prorokujinda o Isaija. Sar soi pisime ano Sveto lił:

‘Akala manuša poštujujina man samo mujeja,
a lengoroi vilo dur mandar.

⁷ Džabe poštujujina man,
adalese so sikavena o manušikane naredbe
sar dai mlo sikaviba.’

⁸ Tumen ačhavđen e Devlesere naredbe, a ičeren
o manušikane adetija.”

⁹ Hem phenda lenđe: “Ko šukar način arakhljen
te činaven e Devlesiri naredba sar te ičeren
tumare adetija!

¹⁰ Adalese so o Mojsije phenda: ‘Poštujin te dade
hem te daja’ hem: ‘Ko dela armanja pe dade ili pe
daja, nek ovel kaznime meribnaja.’

¹¹ A tumen vačeren: ‘O manuš šaj te phenel pe
dadese ili pe dajaće: Sa soja šaj ine te pomožinav
tut, već haljum sovli dai adava korbani, so značini
daro e Devlese’,

¹² i adahar na mukena lese ništa više te pomožini
pe dadese ili pe dajaće.

¹³ Adahar činavena e Devlesoro lafi tumare
adetencar saven sikavena averen. Hem pana but
so adahar čeren.”

*O bišukaripe e manušesoro meljari le anglo
Devel*

(Mt 15,10–20)

¹⁴ I o Isus palem vičinda kora peste e nar-
odo hem phenda lenđe: “Šunen man sare hem
haljojen:

¹⁵ Ništa so od avrijal đerdini ano manuš naši te meljari le, nego okova so ikljola e manušestar – adava meljari e manuše.

¹⁶ [Te nekas isi kana, nek šune!!]"

¹⁷ A kad cidinđa pe e narodostar hem kad đerdinđa ano čher, o učenici pučle le te objasnini lende adaja priča.

¹⁸ I ov pučlja len: "Ni tumen li na haljovena? Na haljovena li so e manuše naši te meljari ništa so od avrijal đerdini ano leste,

¹⁹ adalese so na đerdini lese ano vilo, nego ano vođi hem ikljola taro lesoro telo?"

(Ađahar sa soi hajbnase, o Isus proglasinđa dai čisto.)

²⁰ Hem phendā: "E manuše meljari okova so ikljola olestar.

²¹ Adalese so, andral, e manušesere vilestar, ikljona o bišukar mislija, o blud, o čoriba, o mudariba,

²² o preljuje, i pohlepa, o bišukaripe, o prevariba, i bilađ, i zavist, o bišukar vačeriba averendar, o barikanipe hem o dilinipe.

²³ Sa adala bišukaripa ikljona andral hem meljarena e manuše."

*I vera ano Isus e đuvljakiri koja nane Jevrejka
(Mt 15,21–28)*

²⁴ Palo adava o Isus tari regija Galileja dželo ko krajo e tiresoro hem e sidonesoro, i ačhilo adari ano nesavo čher. Na manglja niko te džanel dai adari, ali naši ine te garaj pe

²⁵ adalese so odmah šunđa olese jekh đuvli kasiri čajori inele opsednutime bišukare duhoja. Oj ali hem peli mujeja di phuv anglo lesere pre.

²⁶ Adaja đuvli inele Grkinja, bijandi ani e sir-ijakiri Fenicija. Molinda e Isuse te ispuđini e demone lakere čajatar.

²⁷ O Isus phenđa laće: "Muk najangle o čhavore te han đikote na čaljona. Adalese so nane šukar te lel pe o maro e čhavorendar hem te frdel pe e đuklorende."

²⁸ A oj phenđa: "Oja, Gospode, ali hem o đuklore talo astali hana o troške save perena e čhavorendar."

²⁹ Tegani o Isus phenđa laće: "Adalese so ađahar phenđan, šaj te dža čhere. O demoni ikילו te čajatar."

³⁰ Kad i đuvli resli čhere, arakhlja e čajorja sar ano mir pašljola ko than e pašljojbnasoro, a o demoni već ikילו ine olatar.

O Isus sasljari e manuše kova našti ine te šunel hem te vaćeri

³¹ Tegani o Isus dželo taro krajo e tiresoro, i prekalo Sidon reslo ko e Galilejakoro jezero, ko krajo e dekapolisesoro.

³² Adari ande koro Isus jekhe kašuke manuše kova hem pharesta vaćeri ine hem molinde le te čhivel plo vas upro leste hem te sasljari le.

³³ I o Isus cidinda le ki strana e narodostar, čhivđa ple naja ano lesere kana, a palo adava čhungarđa ko ple naja hem pipinda lesiri čhib.

³⁴ I dikhlja nakoro nebo, zorale uzdašninda hem phenđa lese: "Efata!"— so znaćini "Phravđov!"

³⁵ I odmah phravdile e manușesere kana hem lesiri čhib, i lelja šukar te vačeri.

³⁶ O Isus naredinđa lenđe te na vačeren adalestar nikase. Ali sa so više naredini lenđe ine te na vačeren, on sa više vačerenena ine adalestar.

³⁷ I o manuša but divinena pe ine hem vačerenena: “Sa čerela šukar – đī o kašuke te šunen hem o lalore te vačeren.”

8

O Isus parvari štar hiljade manušen (Mt 15,32–39)

¹ Ko adava vreme palem čedinđa pe baro narodo. I adalese so na ine len so te han, o Isus vičinda kora peste ple učenikonen hem phenđa lenđe:

² “Pharo maje akale manušenje. Trito divei mancar, a nane len so te han.

³ Te bičaldum len čhere bokhalen, ka peren odrumal, a nesave olendar ale odural.”

⁴ A o učenici pučle le: “Kaj ko akava čučo than te arakha dovoljno maro zako sa akala manuša te čaljovent?”

⁵ I o Isus pučlja len: “Kobor mare isi tumen?”

A on phende: “Efta.”

⁶ Tegani naredinđa o narodo te bešel ki phuv, lelja okola efta mare, zahvalinđa e Devlese, phaglja len hem dinda len ko ple učenici, hem on dinde len e manušenje.

⁷ A olen inele hem nekobor tikore mače. O Isus zahvalinđa hem olenđe, i phenđa e učenikonenđe hem olen te podelinen e manušenje.

⁸ Sare hale hem čalile, hem ehta pherde bare korpe čedinde pe okolestar so ačhilo oto hajba.

⁹ A adari inele đī ko štar hiljade manuša. I o Isus bičhalđa len čhere

¹⁰ hem odmah đerdinđa ko čamčo e učenikonencar, i dželo ko krajo e dalmanutakoro.

*O fariseja rodena e Isusestar te dokažini pe
(Mt 16,1–4)*

¹¹ Tegani ale nesave fariseja hem lelje te raspravinen pe e Isuseja. Iskušinde le ađahar so rodinde lestar znako taro nebo.

¹² A ov zorale uzdahninđa, i phenđa: “Sose akaja generacija rodela mandar znako? Čače phenava tumende: nisavo znako naka del pe laće.”

¹³ Tegani ačhavđa len, palem đerdinđa ko čamčo hem nakhino ki aver strana oto jezero.

*O uticaj e farisejengoro hem e carosoro e Irodesoro nane šukar
(Mt 16,5–12)*

¹⁴ A o učenici bisterde te legaren pumencar maro, i ano čamčo inolen samo jekh maro.

¹⁵ I sar nakhena ine ki aver strana oto jezero, o Isus upozorinđa len vačerindoj: “Arakhen tumen taro kvasco e farisejengoro hem taro kvasco e Irodesoro!”

¹⁶ A on maškara pumende vačerena ine: “Adava phenđa adalese so nane amen maro!”

¹⁷ O Isus džanđa sostar vačerena, i pučlja len: “Sose vačerena adalestar so nane tumen maro? Pana li na haljovena hem na anena ki godi? Edobor li steđime tumare vile?”

18 Jača isi tumen, a na dikhena? Kana isi tumen, a na šunena? Hem sar na setinena tumen?

19 Kad phagljum o pandž mare zako pandž hiljade murša, kobor pherde korpe čedindeŋ okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Dešu duj.”

20 “A kad phagljum o eŋta mare zako štar hiljade murša, kobor bare korpe čedindeŋ okolestar so ačhilo oto hajba?”

On phende: “Eŋta.”

21 A ov pučlja len: “I pana li na haljovena?”

O Isus sasljari e korore ani Vitsaida

22 I kad resle ki Vitsaida, nesave manuša ande koro Isus jekhe korore manuše, i molinde le te čhivel ple vasta upro leste.

23 O Isus dolinda e korore oto vas hem ikalđa le taro gav, čhungarđa lese ko jača hem čhivđa ple vasta upro leste.

I pučlja le: “Dikheja li nešto?”

24 A o manuš lelja te dikhel, i phenda: “Dikhava manušen, ali oni sar kašta save phirena!”

25 I o Isus palem čhivđa ple vasta upro lesere jača, hem e manušese irinda pe o dikhiba hem sa šukar dikhlja.

26 O Isus bičhalđa le čhere, vačerindoj: “Ma đerdin ko gav.”

O Petar phenela dai o Isus o Hrist

(Mt 16,13–20; Lk 9,18–21)

27 I o Isus hem lesere učenici džele ko gava uzali e Filipesiri Cezareja. Odrumal o Isus pučlja len: “So phenena o manuša, ko injum me?”

28 On phende lese: “Nesave manuša phenena da tu injan o Jovan o Krstitelj, a avera phenena da tu injan o proroko o Ilija, a nesave avera da tu injan jekh oto avera proroci.”

29 Tegani o Isus pučlja len: “A so tumen phenena, ko injum me?”

O Petar phendā: “Tu injan o Hrist!”

30 I o Isus zorale upozorinda len nikase te na vačeren adava olestar.

O Isus vačeri ple meribnastar

(Mt 16,21–23; Lk 9,22)

31 I lelja te sikaj len vačerindoj: “Me, o Čhavo e manušesoro, valjani but te patinav. O starešine, o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar naka prihvatinen man. Ka ovav mudardo, ali o trito dive ka uštav taro mule.”

32 Phravdeste vačerda lende adalestar, i o Petar cidinda le ki strana hem lelja te ukorini le.

33 A o Isus, irinda pe, dikhlja ano učenici, i ukorinda e Petre hem phendā: “Dža mandar, Sotone! Adalese so na razmislineja devlikane, nego manuškane.”

Sar te ovel pe e Isusesoro učeniko

(Mt 16,24–28; Lk 9,23–27)

34 Tegani o Isus vičinda kora peste e narodo zajedno ple učenikonencar, i phendā lende: “Ko mangela te ovel mlo učeniko, mora te ačaj pe ple dživdipnastar hem te lel plo krsto hem te phirel pala mande.

35 Adalese so, ko mangela te spasini plo dživdipe, ka našali le, a ko našali plo dživdipe zbog mande hem zbog o šukar lafi, ka spasini le.

³⁶ I so vredini e manušese hem sa i phuv te ovel olesiri, a našali plo dživdipe?

³⁷ I so o manuš šaj te del sar zamena zako plo dživdipe?

³⁸ Adalese so, ko angli akaja neverno hem grešno generacija lađala mandar hem mle lafendar, hem me, o Čhavo e manušesoro, ka lađav olestar kad ka avav ani slava mle Dadesiri e svetone anđelencar.”

9

¹ I o Isus phenđa lende: “Čače vačerava tu-mende, isi nesave akalendar so terđona akate kola čače naka meren đikote na dikhena o carstvo e Devlesoro sar avela ano zoralipe.”

E Isusesiri slava mothovela pe ki gora anglo trin učenici

(Mt 17,1–13; Lk 9,28–36)

² Palo šov dive, o Isus lelja peja e Petre, e Jakove hem e Jovane hem dželo olencar ki jekh uči gora, kote inele korkore. Adari o Isus ulo averčhane anglo lende:

³ lesere šejja ule sjajna hem parne – edobor parne da nijekh manuš ki phuv naka šaj ine edobor te parnjari len.

⁴ I tegani iklile anglo lende o Ilija hem o Mojsije hem lelje te vačeren e Isuseja.

⁵ I o Petar phenđa e Isusesi: “Učitelju, šukari amende so injam akate. Te čera trin šatorja: jekh tuće, jekh e Mojsijase hem jekh e Ilijase.”

⁶ (Na džanđa so te vačeri, adalese so but darandile.)

⁷ Tegani iklilo jekh oblako savo učarda len hem taro oblako šundilo glaso savo vačerda: "Akavai mlo Čhavo o volime! Ole šunen!"

⁸ I otojekhvar, kad dikhle uzala pumende, na dikhle više nikas sem e Isuse.

⁹ Sar huljena ine tari gora, o Isus naredinda lende nikase te na vačeren so dikhle sa đikote ov, o Čhavo e manušesoro, na uštela taro mule.

¹⁰ I on nikase na vačerde adalestar, ali maškara pumende pučena pe ine upra soste mislinda kad phenda da ka "ušetel taro mule."

¹¹ I o učenici pučle le: "Sose onda o učitelja e Zakonestar vačerena da o Ilija valjani te avel angleder e Mesijastar?"

¹² O Isus phenda lende: "Čače prvo o Ilija avela hem palem ka čhivel sa than thaneja. A sosei onda pisime ano Sveto lil zako Čhavo e manušesoro da but ka patini hem da ka ovel odbacime?"

¹³ Ali phenava tumende: o Ilija već alo, ali čerde oleja sar olende manglja pe, sar soi pisime olestar."

*O Isus ikali e bišukare duho e čhavorestar
(Mt 17,14–20; Lk 9,37–43)*

¹⁴ Kad o Isus hem o trin učenici irinde pe koro avera učenici, dikhle bute manušen uzalo lende hem nesave učiteljen e Zakonestar sar raspravivena pe olencar.

¹⁵ I so dikhle e Isuse sa adala manuša, but iznenadinde pe, i prastandile nakoro leste te pozdravinen le.

¹⁶ I o Isus pučlja len: "Sostar raspravivena olencar?"

17 A jekh manuš taro narodo phendǎ lese: "Učitelju, andum mle čhave te sasljare le. Ov našti te vačeri adalese soi opsednutime bišukare duhoja kova na mukela le te vačeri.

18 Kad prelela le, frdela le ki phuv, taro muj ikljola lestar pena, steđini pe danda hem kočini pe. Rodindum te učenikonendar te ispudinen le mle čhavestar, ali našti ine te ćeren adava."

19 A o Isus phendǎ lende: "O, biverakiri generacija! Pana kobor valjani te ovav tumencar? Pana kobor valjani te trpinav tumen? Anen adale čhavore kora mande!"

20 I on ande e čhavore koro Isus. Kad o bišukar duho dikhlja e Isuse, odmah frdinda e čhavore ano grčevija. Ov pelo ki phuv hem lelja te irini pe ko sa o strane, a taro muj lelja te ikljol lestar pena.

21 O Isus pučlja lesere dade: "Kobori već ov esavko?"

A o dad phendǎ: "Pana taro tikoripe.

22 Hem but puti frdela le ani jag ili ano pani te mudari le. Ali, te šaj nešto te ćere, smilujin tut amende hem pomožin amende."

23 A o Isus phendǎ lese: "Te šaj? Sa šaj okolese kova verujini."

24 A e čhavoresoro dad odmah vičinda: "Verujinava! Pomožin maje više te verujinav!"

25 Kad o Isus dikhlja so but manuša pras-tana nakoro lende, naredinda e bišukare duhose: "Duhona so ćereja e manušen te našti vaćeren hem te našti šunen, naredinava će te ikljove olestar hem te na irine tut više ano leste!"

²⁶ I o bišukar duho vičinda, zorale tresinda e čavore hem iklilo olestar. A o čavoro ačhilo ki phuv sar mulo, i but džene phende da mulo.

²⁷ Ali o Isus dolinda le oto vas hem vazdinda le, hem o čavoro terdino ko pre.

²⁸ Kad o Isus đerdinda ko čher, lesere učenici inele korkore oleja hem pučle le: “Sose amen našti ine te ispudina e bišukare duho?”

²⁹ O Isus phenda lenđe: “Akaja vrsta ispudini pe samo molitvaja.”

*O Isus dujto puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 17,22–23; Lk 9,43–45)*

³⁰ I o Isus hem lesere učenici dže taro adava krajo hem nakhine maškari regija Galileja. O Isus na manglja o manuša te džanen dai adari

³¹ adalese so manglja te sikaj samo ple učenikonen.

Phenda lenđe: “Me, o Čhavo e manušesoro, valjani te ovav predime ano vasta e bišukare manušengere. Ka mudaren man, ali palo trin dive ka uštav taro mule.”

³² Ali o učenici na halile so o Isus manglja te vaćeri adaleja, a darandile te pučen le adalestar.

*O poniznai najbare ano carstvo e Devlesoro
(Mt 18,1–5; Lk 9,46–48)*

³³ Kad o Isus hem lesere učenici ale ani diz Kafarnaum hem kad inele ano čher, o Isus pučlja len: “Sostar raspravinden odrumal?”

³⁴ A on trainde, adalese so odrumal raspravinde maškara pumende adalestar kovai olendar najbaro.

³⁵ Tegani o Isus beštino, vičinda kora peste e dešu duje apostolen hem phenda lenđe: “Kova

mangela te ovel prvo, valjani te ovel zadnjo maškaro sarijende hem te ovel sluga sarijende.”

³⁶ Tegani lelja jekhe čhavore, čhivđa le maškar olende, zagrlinda le hem phenda lende:

³⁷ “Svako kova primini jekhe esavke čhavore zbog maje, man primini. A svako kova man primini, na primini samo man, nego primini hem e Devle kova bičhalđa man.”

*O Isus vaćeri koi olese hem koi protiv oleste
(Lk 9,49–50)*

³⁸ O učeniko o Jovan phenda e Isuses: “Učitelju, dikhljam nesave manuše sar ano to anav ispuđini e demonen hem amen na mukljam lese te ćerel adava, adalese so na džala amencar pala tute.”

³⁹ A o Isus phenda: “Muken le te ćerel adava! Adalese so nijekh kova ano mlo anav ćerela čudo našti odmah te vaćeri bišukar mandar.

⁴⁰ Adalese so okova kova nane protiv amende, ovi amencar!

⁴¹ Adalese so, svako kova dela tumen đi hem jekh čaša panjeja te pijen adalese so injen mle, e Hristesere, čaće vaćerava tumende da ka primini pli nagrada.”

*O Isus upozorini te na legari pe ko iskušenje
(Mt 18,6–9; Lk 17,1–2)*

⁴² “Te neko ćerela jekh akale tikorendar kola verujinena ana mande te perel ano greh, po šukar ka ovel lese ine ki men te ovel lese phandlo baro bar hem te ovel frdime ano more.

⁴³ Hem te to vas legari tut ano greh, čhin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime

nego te oven tut soduj vasta, a te dža ko pakao, ki jag savi nikad na mudarđola,

⁴⁴ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.]

⁴⁵ Te to pro legari tut ko greh, čin le. Po šukari će te đerdine ko večno dživdipe sakatime nego te oven tut soduj pre, a te ove frdime ano pakao,

⁴⁶ [kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.]

⁴⁷ Te ti jakh legari tut ko greh, ikal la. Po šukari će te đerdine ko carstvo e Devlesoro jekha jakhaja nego te oven tut soduj jača, a te ove frdime ano pakao

⁴⁸ kote o čirme save hana len na merena hem i jag na mudarđola.

⁴⁹ Adalese so, svako ka ovel pročistime jagaja sar soi i žrtva pročistime loneja.

⁵⁰ Šukari o lon. Ali te našalđa plo londipe, soja ov ka londari pe? Nek ovel tumen lon ana tumende, hem oven ano mir jekh avereja!”

10

O Isus sikaj o rom hem i romni te na ačhaven pe

(Mt 19,1–12)

¹ I o Isus iklilo tari diz Kafarnaum, i dželo ko krajo e Judejakoro hem ki aver strana oti len Jordan. I palem alo koro leste but narodo, a ov lelja te sikaj len, sar so uvek čerela ine.

² I ale nakoro leste nesave fariseja mangindoj te iskušinen le, i pučle le: “Tromal li o rom te ačhaj pe romnja?”

³ A ov pučlja len: "So naredinđa tumenđe o Mojsije?"

⁴ On phende: "O Mojsije mukulja e manušese pe romnjaće te del lil oto rastaviba hem te ačhaj la."

⁵ A o Isus phenđa lende: "O Mojsije pisinđa tumenđe adaja naredba adalese so injen šerale.

⁶ Ali, ko anglunipe o Stvoritelj 'čerđa murše hem đuvlja'.

⁷ 'Adalese o manuš ka ačhaj pe dade hem pe daja hem ka ovel jekh pe romnjaja,

⁸ hem on duj ka oven jekh telo.' Ađahar on nane više duj, nego jekh telo.

⁹ Adalese, o manuš te na rastavini okolen so o Devel čerđa te oven jekh!"

¹⁰ Kad palem inele ano čher, o učenici pučle le adalestar,

¹¹ a o Isus phenđa lende: "Svako kova ačhaj pe romnja hem lela avera, čerela preljuba premalo late.

¹² Hem te i romni ačhaj pe rome hem lela avere, čerela preljuba."

O carstvo e Devlesoroi okolende kolai ponizna sar o čhavore

(Mt 19,13–15; Lk 18,15–17)

¹³ O manuša anena ine anglo Isus pumare čhavoren te čhivel ple vasta upro lende, a o učenici braninde lende.

¹⁴ Kad o Isus dikhlja adava, holjandja hem phenđa lende: "Muken e čhavoren te aven kora mande hem ma braninen lende, adalese so esavkenđe pripadini o carstvo e Devlesoro!"

15 Čače vačerava tumende, ko na primini o carstvo e Devlesoro sar o čavoro, nikađ naka đerdini ano leste.”

16 Tegani zagrlinda e čavoren, čivđa ple vasta upro lende hem blagoslovinda len.

Pharoi e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro

(Mt 19,16–30; Lk 18,18–30)

17 Sar o Isus lela ine te džal ko drom, prastandilo nakoro leste jekh manuš, pelo ko kočija anglo leste hem pučlja le:

“Učitelju šukareja, so valjani te ćerav te dobinav o večno dživdipe?”

18 A o Isus phenđa lese: “Sose vičineja man šukareja? Samoi jekh šukar – o Devel.

19 O naredbe džane: ‘Ma mudar!’, ‘Ma ćer preljuba!’, ‘Ma čor!’, ‘Ma svedočin hovavne!’, ‘Ma prevarin’, ‘Poštujin te dade hem te daja!’ ”

20 A ov phenđa: “Sa adava ićerava pana taro tikoripe.”

21 O Isus dikhlja ano leste hem osetinda mangipe olese, i phenđa lese: “Pana jekh ačhola tut te ćere: dža hem biknin sa so isi tut, a o pare de e čororende i ka ovel tut barvalipe ano nebo. Tegani ava hem phir pala mande.”

22 A kad o terno manuš šunđa adava, rastužisalo hem dželo, adalese so na manglja te biknel plo baro barvalipe.

23 O Isus dikhlja ano učenici hem phenđa lende: “Kobori pharo e barvalende te đerdinen ko carstvo e Devlesoro!”

24 A o učenici čudinđe pe ko adava so phenđa.

A o Isus palem phendā lende: “Mle čavoralen, kobori pharo te đerdini pe ko carstvo e Devlesoro!

²⁵ Po lokhei e kamilaće te nakhel maškaro kan e suvjakoro nego e barvalese te đerdini ko carstvo e Devlesoro.”

²⁶ A o učenci po više čudinde pe, i lelje maškara pumende te pučen pe: “Ko onda šaj te ovel spasime?”

²⁷ O Isus dikhlja len šukar, i phendā: “E manušenje adava nane moguće, ali na hem e Devlese. Adalese soi e Devlese sa moguće.”

²⁸ O Petar lelja te vaćeri lese: “Aće, amen sa ačhavđam te dža pala tute.”

²⁹ O Isus phendā: “Čaće vaćerava tumende, svako kova ačhavđa plo čher, ili e phraljen, ili e phenjen, ili e daja, ili e dade, ili e čhaven, ili o njive zbog maje hem zbog o Šukar lafi,

³⁰ akana, ano akava vreme, ka primini šel puti više: čhera, phraljen, phenjen, dajen, čhaven hem njive – uzalo adava ka ovel hem progonime – a ko sveto savo avela, ka primini o večno dživdipe.

³¹ Ali, but okola kolai akana prva tegani ka oven zadnja, a okola kolen akate dikhena sar zadnjonen adari ka oven prva.”

*O Isus trito puti vaćeri ple meribnastar
(Mt 20,17–19; Lk 18,31–34)*

³² Kad lelje te džan dromeja nakoro Jerusalm, o Isus džala ine anglo lende. O učenci inele začudime so džala ko Jerusalm, a okolen so džana ine palo lende uklindā i dar.

Tegani o Isus palem cidinda ki strana e dešu duje apostolen, i lelja te vaćeri lende adalestar so ka ovel oleja:

³³ “Aće, đerdinaja ko Jerusalem. Adari man, e Čhave e manušesere, o manuša ka den ko šerutne sveštenici hem ko učitelja e Zakonestar, hem on ka osudinen man ko meriba. Tegani ka den man ko manuša kola nane Jevreja

³⁴ hem on ka maren muj mancar, ka čhungaren man, ka šibinen man hem ka mudaren man, a me palo trin dive ka uštav taro mule.”

Najbaroi okova kova kandela

(Mt 20,20–28)

³⁵ Tegani uzalo Isus ale o Jakov hem o Jovan, e Zevedejesere čhave, hem phende lese: “Učitelju, mangaja te ćere amende so god ka roda tutar.”

³⁶ A ov pućlja len: “So mangena te ćerav tumende?”

³⁷ I on phende: “Muk amende, kad ka ove ani ti slava, te beša ko počasna thana uzala tute – jekh oti desno strana, a o dujto oti levo.”

³⁸ A o Isus phenda lende: “Na džanen so rodena. Šaj li te pijen tari čaša savatar me pijava ili te krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man?”

³⁹ A on phende lese: “Šaj.”

Tegani o Isus phenda: “Oja, ka patinen adahar so ka pijen tari mli čaša hem so ka krstinen tumen krstibnaja saveja me krstinava man,

⁴⁰ ali nane mlo te vaćerav ko ka bešel maje oti desno ili oti levo strana. Adalai thana okolende kolendei spremime.”

⁴¹ Kad šunde adava avera deš apostolja, holjande upro Jakov hem upro Jovan.

⁴² Tegani o Isus vičinda len kora peste hem phenda: “Džanen da okola kola pes dikhena sar vladaren avere nacijengere, gospodarinena olen-car, hem lengere bare manuša vladinena upro lende.

⁴³ Ali, ma te ovel ađahar maškar tumende. Nego, ko mangela te ovel baro maškar tumende, nek ovel tumende sluga.

⁴⁴ Ko mangela te ovel prvo maškar tumende, nek ovel sarijende robo.

⁴⁵ Adalese so ni o Čhavo e manušesoro na alo te kanden le, nego te kandel hem te del plo dživdipe sar otkup butende.”

*O Isus sasljari e korore prosjako ano Jerihon
(Mt 20,29–34; Lk 18,35–43)*

⁴⁶ I ađahar resle ani diz Jerihon. I sar o Isus ple učenikonencar hem bute narodoja ikljola ine taro Jerihon, uzalo drom bešela ine o kororo, o Vartimej (so značini “čhavo e Timejesoro”) hem prosini.

⁴⁷ Kad šunda so nakhela o Isus o Nazarećanin, vičinda: “Isuse, čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁸ But džene vičinde upro lese te traini, ali ov po zorale vičinda: “Čhaveja Davidesereja, smilujin tut maje!”

⁴⁹ O Isus terdino hem phenda: “Vičinen le.”

I on vičinde e korore vačerindoj: “Ma dara! Ušti, o Isus vičini tut!”

⁵⁰ A ov frdinda pestar plo ogrtači, ripinda ko pre hem alo koro Isus.

⁵¹ I o Isus pučlja le: “So mangeja te érav ée?”

A o kororo phenda: “Učitelju, mangava te dikhav.”

⁵² A o Isus phenda lese: “Dža. Ti vera sasljarđa tut.”

I o manuš otojekhvar dikhlja hem lelja te džal dromeja palo Isus.

11

O manuša ano Jerusalim dena čast e Isusesse sar carose

(Mt 21,1–11; Lk 19,28–40; Jn 12,12–19)

¹ Kad o Isus hem lesere učenici ale paše uzali diz Jerusalim hem resle uzalo gava Vitfaga hem Vitanija ki e Maslinakiri gora, bičhalđa anglal duje učenikonen,

² vačerindoj lenđe: “Džan ko adava gav savoi angla tumende. I so ka đerdinen, ka arakhnen phandle terne here upro saveste pana nijekh manuš na beštino. Phraven le hem anen le akari.

³ Te neko pučlja tumen: ‘Sose érena adava?’, phenen lese: ‘E Gospodese valjani, ali sigate ka irini le palal.’”

⁴ I on dzele hem arakhle e terne here phandle ko udar, avri ko drom, i phravde le.

⁵ A nesave manuša kola terdine adari pučle len: “Sose phravena e terne here?”

⁶ On phende lenđe adahar sar so o Isus sikavđa len, i o manuša mukle len.

⁷ I ande e terne here anglo Isus. Čhivde pumare fostanja upro her, i o Isus beštino upro leste.

⁸ But manuša buljarena ine pumare fostanja upro drom anglo leste, a nesave manuša buljarena ine o granke save činde ko polje.

⁹ O manuša kola dže anglo leste hem palo leste vičnena ine:

“ ‘Hosana!

Blagoslovimej okova kova avela ano anav e Gospodesoro!’ ”

¹⁰ Blagoslovimej o carstvo amare pradadesoro e Davidesoro, savo avela!

‘Hosana e Devlese ko učipe!’ ”

¹¹ I o Isus đerdinđa ano Jerusalim, i dželo ko Hram hem sa dikhlja uzala peste. Ali, adalese so već lelja te perel i rat, lelja te džal ple dešu duje apostolencar ki Vitanija.

O Isus prokletini e smokvakere kašte

(Mt 21,18–19)

¹² Tejsato dive, kad iklile tari Vitanija, o Isus bokhalilo.

¹³ I odural dikhlja e smokvakere kašte savoi pherdo listija, i dželo nakoro leste sar te arakhi nešto upro leste. Ali, kad alo di o kaš, na arakhlja upro leste ništa sem listija, adalese so na inele vreme zako bijandipe e smokvakoro.

¹⁴ Tegani phenđa e kaštese: “Nikad više o manuša te na han to plod!”

A adava šunde hem lesere učenici.

O Isus na mukela te biknel pe ano Hram

(Mt 21,12–17; Lk 19,45–48; Jn 2,13–22)

¹⁵ Kad resle ko Jerusalam, o Isus đerdindā ano boro e Hramesoro hem lelja te ispudini adathar okolen so biknena hem so činena hem peravđa o astalja okolengere so menjinena o pare hem o klupe okolengere so biknena goluben.

¹⁶ Nikase na muklja maškaro boro e Hramesoro te akhari bilo so zako bikniba.

¹⁷ I lelja te sikaj len, vačerindoj: "Nane li pisime ano Sveto lil: 'O čher mlo ka vičini pe čher zaki molitva zako sa o nacije'? A tumen čerđen olestar 'than kote čedena pe o čora!'"

¹⁸ Kad šunde adava o šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar, lelje te roden sar te čeren o Isus te ovel mudardo, adalese so darandile olestar so sa o narodo divindā pe lesere sikavibnaja.

¹⁹ Kad peli i rat, o Isus hem lesere učenici iklile tari diz.

*Prekali šuki smokva, o Isus sikaj e učenikonon
te ovel len vera
(Mt 21,20–22)*

²⁰ A sabale, sar nakhena ine o Isus hem lesere učenici, dikhle so okova kaš e smokvakoro taro koreno šučilo.

²¹ O Petar setindā pe hem phendā e Isuseso: "Učitelju, dikh! Šučilo o kaš e smokvakoro save prokletindān!"

²² O Isus phendā lende: "Nek ovel tumen vera ano Devel!

²³ Čače vačerava tumende, te neko vačeri akala goraće: 'Ikal tut hem frde tut ano more!', a na sumnjini ano plo vilo, nego verujini da ka ovel ađahar sar so vačeri, ka ovel lese adava.

²⁴ Adalese vačerava tumende: zako sa so molinena hem so rodena, verujinen da ka priminen, i ka ovel tumende adava.

²⁵ Hem kad terdovena te molinen tumen, oprostinen te isi tumen nešto protiv nekaste, te šaj hem tumaro Dad, kovai ano nebo, te oprostini tumare grehija.”

²⁶ [Ali, tumen te na oprostinden, ni tumende tumaro Dad, kovai ano nebo, naka oprostini tumare grehija.]

*E Jevrejengere vođe na verujinena da o Devel dinda autoritet e Isuse
(Mt 21,23–27; Lk 20,1–8)*

²⁷ I palem o Isus hem lesere učenici ale ano Jerusalm.

Sar o Isus nakhela ine maškaro boro e Hramesor, ale koro leste o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakonestar hem o starešine

²⁸ hem pučle le: “Kotar tuće autoritet te čere akava? Ko dinda tut pravo?”

²⁹ O Isus phenda lende: “Hem me tumen ka pučav nešto, i te phenden maje, hem me tumende ka phenav kotar maje pravo te čerav akava.

³⁰ Ko dinda pravo e Jovane te krstini e manušen, o Devel kovai ano nebo ili o manuša? Phenen maje.”

³¹ I on raspravinde pe maškara pumende vačerindoj: “Te phendam ‘o Devel kovai ano nebo’, ov ka pučel amen sose onda na verujindam lese.

³² A te phena ‘o manuša...’?” Ali darandile e narodostar, adalese so sare dikhle e Jovane sar čačikane proroko.

³³ Adalese phende e Isuses: “Na džanaja.”

I ov phenda lende: “Ni me onda naka phenav tumende kotar maje pravo akava te cerav.”

12

*I priča oto bišukar vinogradarija
(Mt 21,33–46; Lk 20,9–19)*

¹ Tegani o Isus lelja te vačeri lende ano priče, sar soi akaja: “Nesavo manuš sadinda vinograd, ogradinda le, handlja ano leste than zako pritiskiba i drakh hem vazdinda e stražakiri kula. Tegani iznajminda le nesave vinogradarende hem dželo ki aver phuv.

² I kad alo o vreme te čeden pe o drakha, bičhalđa e sluga koro vinogradarija te šaj lel plo deo oto bijandipe e drakhakoro.

³ Ali o vinogradarija dolinde le, marde le hem bičhalde le palal čuče vastencar.

⁴ Ov palem bičhalđa lende avere sluga, a on pharavde lesoro šero hem lađarde le.

⁵ Bičhalđa lende hem e tritone sluga, ali ole mudarde. Hem pana buten bičhalđa lende, a o vinogradarija jekhen marde, a averen mudarde.

⁶ Ačhilo lese samo pana jekh: lesoro volime čhavo. Ko kraj bičhalđa hem ole, vačerindoj: ‘Mle čhave ka pošujinen.’

⁷ Ali o vinogradarija vačerde maškar pumende: ‘Akavai o nasledniko. Hajde te mudara le hem amende te ačhol o nasledstvo.’

⁸ I dolinde le, mudarde le hem frdinde le avri taro vinograd.

⁹ So mislinena, so ka cerel o gospodari e vinogradesoro? Ka avel hem ka mudari adale

vinogradaren, a o vinograd ka iznajmini av-
erende.

¹⁰ Na čitiden li akava ano Sveto lil:

‘O bar savo odbacinde o zidarija
ulo najbitno bar e čheresoro.

¹¹ Adava o Gospod érda
hem adava érrela amen te ova zadivime?’”

¹² A e jevrejengere vođe dikhena ine sar te
dolen e Isuse, adalese so džande da vačerda adaja
priča protiv olende, ali darandile e narodostar.
Adalese ačhavde le hem dže.

*O fariseja hem o irodovci našti te dolen e Isuse
ko bišukar lafi*

(Mt 22,15–22; Lk 20,20–26)

¹³ I e jevrejengere vođe bičhalde koro Isus
nesave farisejen hem e manušen kola podržinena
e Irode te dolen e Isuse ko bišukar lafi.

¹⁴ On ale koro leste hem phende: “Učitelju,
džanaja da vačereja o čačipe hem na ícereja
nikasiri strana, adalese so na dikheja koi kova,
nego čačimase sikaveja o drom e Devlesoro. Vačer
amende so mislineja? Valjani li amen o Jevreja te
da o porez e rimesere carose ili na? Te platina ili
na?”

¹⁵ A o Isus džanda soi on dujemujengere
manuša, i phenda lende: “Sose iskušinena man?
Anen maje te dikhav i kovanica savaja platinena
o porez.”

¹⁶ On dinde le denari, a ov pučlja len: “Kasiri
slika hem kasoroi anav ki kovanica?”

A on phende: “E carosoro.”

¹⁷ Tegani o Isus phenda lende: "Onda den soi e carosoro e carose, a soi e Devlesoro e Devlese."

I on inele but zadivime lesere vačeribnaja.

*O sadukeja pučena e Isuse zako uštiba taro mule
(Mt 22,23–33; Lk 20,27–40)*

¹⁸ Tegani ale koro Isus hem nesave sadukeja, kola vačerenena da nane uštiba taro mule, i pučle e Isuse:

¹⁹ "Učitelju, o Mojsije pisinda amende so te čerel o manuš te mulo lesoro phral kova pala peste ačhavđa romnja bizo čhave. Adava manuš valjani te lel ple phralesere romnja te šaj oj te bijani čhave kova ka ovel nasledniko e mulesoro.

²⁰ Inele efta phralja. O prvo lelja romnja i mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven.

²¹ O dujto phral lelja ple phralesere romnja, ali hem ov mulo, a na ačhavđa pala peste čhaven. Ađahar ulo hem e tritoneja.

²² I nijekh oto efta phralja na ačhavđa pala peste čhaven. Ko kraj muli hem i romni.

²³ Kasiri onda romni oj ka ovel kad ka uštel pe taro mule, a inele dindi ko sa o efta phralja?"

²⁴ O Isus phenda lende: "Injen hovavde, adalese so na haljovenena ni o Sveto lil ni e Devlesoro zoralipe.

²⁵ Adalese so, kad ka ušten taro mule, o manuša ni ka len pe ni ka den pe, nego ka oven sar o anđelja ano nebo.

²⁶ A zako uštiba taro mule, na čitinden li ano Lil e Mojsijasoro kote pisini oto grmo savo ine thabljola, kad o Devel phenda e Mojsijase: 'Me injum o Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro' kola mule odavno?

27 A o Devel nane Devel e mulengoro, nego Devel e dživdengoro. But hovavdiljen.”

O najbare naredbei te volini pe e Devle hem e pašutne

(Mt 22,34–40; Lk 10,25–28)

28 Tegani alo jekh učitelj e Zakonestar, kova šunđa lengiri rasprava. Dikhlja so o Isus šukar phenđa lende, i pučlja le: “Oto sa o naredbe, savi najbari?”

29 O Isus phenđa: “Akajai najbari: ‘Šun, Izraele! O Gospod, amaro Devel, samoi ov Gospod!

30 Volin e Gospode te Devle, sa te vileja, sa te dušaja, sa te gođaja hem sa te zoralipnaja.’

31 A i dujtoi: ‘Volin te pašutne sar korkore tut.’ Nane po bare naredbe akalendar.”

32 O učitelj e Zakonestar phenđa: “Šukar phenđan, učitelju. U pravu injan kad pheneja dai samo ov Gospod hem da nane avera sem leste.

33 Te volini pe ole taro sa o vilo, tari sa i godi hem taro sa o zoralipe, hem te volini pe e pašutne sar korkore pes po bitnoi taro sa o žrtve paljenice hem taro avera žrtve.”

34 I dikhindoj so šukar vaćeri, o Isus phenđa lese: “Na injan dur taro carstvo e Devlesoro.”

I nijekh više na tromandilo te pučel le nešto.

O Hrist po baroi e carostar e Davidestar

(Mt 22,41–46; Lk 20,41–44)

35 Sar sikaj ine e manušen ano Hram, o Isus pučlja: “Sar šaj o učitelja e Zakonestar te vaćeren dai o Hrist samo e Davidesoro čhavo?

36 Korkoro o David, ano Sveto Duho, phenđa:

‘O Gospod phenda mle Gospodese:
Beš ko počasno than, oti mli desno strana,
đikote na pašlarava te neprijateljnen talo te
pre!’

³⁷ Korkoro o David vičini le ‘Gospode’. Sar šaj
onda o Hrist te ovel samo lesoro čavo?” A but
džene oduševime šunena le ine.

*O Isus upozorini ple učenikonen upro učitelja e
Zakonestar*

(Mt 23,1–36; Lk 20,45–47)

³⁸ I sar sikaj len ine, o Isus phenda: “Arakhen
tumen e učiteljendar e Zakonestar! On volinena
te phiren urjavde ano skupa fostanja, hem te
pozdravinen len o manuša ko trgija.

³⁹ Volinena te bešen ko anglune thana ano
sinagoge hem ko najšukar thana ko gozbe.

⁴⁰ Hana o imanje e udovicengoro hem čerena pe
dai pobožna ađahar so molinena bare molitve. On
ka oven po zorale kaznime nego avera manuša.”

I čorori udovica dela sa so isi la

(Lk 21,1–4)

⁴¹ I o Isus beštino uzali e hramesiri kutija zako
čediba hem lelja te dikhel sar o manuša čivena
ano late pare. I but barvale manuša čivde but
pare.

⁴² Ali hem jekh čorori udovica hem čivđa samo
duj najtikore kovanice, save but hari vredinde.

⁴³ Tegani o Isus vičinda kora peste ple
učenikonen hem phenda lende: “Čače vačerava
tumende, akaja čorori udovica čivđa više
sarijendar kola čivde pare ani kutija zako čediba.

⁴⁴ Adalese so sare on dinde oto buderi so isi len, a oj, kojai čorori, dinda sa so inola zako živiba.”

13

O Hram ka ovel peravdo hem o znakija oto bare nevolje

(Mt 24,1–25; Lk 21,5–24)

¹ Sar o Isus ikljola ine taro Hram, jekh lesere učenikonendar phenda lese: “Učitelju, dikh! Soi bare bara hem soi šuže građevine!”

² A o Isus phenda lese: “Dikheja li akala bare građevine? Olendar naka ačhol ni bar upro bar. Svako ka ovel peravdo.”

³ I sar o Isus bešela ine ki e Maslinakiri gora, kotar šaj te dikhel pe o Hram, o Petar, o Jakov, o Jovan hem o Andreja inele korkore oleja hem pučle le:

⁴ “Vačer amende, kad adava ka ovel hem savo ka ovel o znako da sa adava ka pherđol?”

⁵ I o Isus lelja te vačeri lende: “Dikhen te na oven hovavde nekastar.

⁶ But džene ka aven ano mlo anav vačerindoj: ‘Me injum o Hrist’ hem buten ka hovaven.

⁷ A kad šunena da ovena mariba hem da vačeri pe e maribnastar, ma te daran. Adalese so prvo adava valjani te ovel, ali adava pana nane kraj.

⁸ Adalese so ka uštel jekh nacija upri aver nacija hem jekh carstvo upro aver carstvo. Ko but thana ka oven zemljotresija, hem ka ovel bokhalipe. Adavai samo o anglunipe e bijandipnasere mukengoro.

⁹ A tumen arakhen tumen! Ka legaren tumen ko sudo hem ka maren tumen ano sinagoge.

Ka terđoven anglo vladarija hem anglo carija adalese so injen mle učenci. Adava ka ovel te šaj svedočinen lenđe mandar.

¹⁰ O Šukar lafi najangle valjani te vaćeri pe sa e nacijenđe.

¹¹ A kad ka dolen tumen te legaren tumen ko sudo, ma angleder brininen tumen so valjani te vaćeren, nego tegani ka del pe tumenđe so te vaćeren. Adalese so naka vaćeren tumen, nego o Sveto Duho.

¹² O phral e phrale ka del te mudaren le, a o dad e čhave. O čhave ka ušten upro pumare dada hem daja hem ka ćeren lenđe te oven mudarde.

¹³ Sare ka mrzinen tumen adalese so injen mle učenci. Ali kova ačhola verno đī o kraj, ka ovel spasime.

¹⁴ A kad ka dikhen da o 'gadost savo anela uništenje' terđola adari kaj nane lesoro than (ko akava čitini, nek haljol), tegani okola kola živinena ani e judejakiri regija nek našen ko gore.

¹⁵ Ko ka ovel upro čher, ma te huljel te đerdini te lel nešto taro čher!

¹⁶ Ko ka ovel ki njiva, ma te irini pe čhere te lel plo fostani!

¹⁷ Pharo ka ovel e khamnjende hem okolende kola dena čučī ko adala dive!

¹⁸ Molinen tumen o našiba te na ovel ko jevend,

¹⁹ adalese so adala dive ka ovel bari nevolja savi na inele taro anglunipe, kad o Devel ćerđa i phuv, đī akana, ni nikad palo adava naka ovel.

²⁰ I te na skratini ine o Gospod o broj adale divengoro, sare ka meren ine. Ali zbog o birime

kolen o Devel birinda, odlucinda te skratini adala dive.

²¹ Te phenda tumende neko tegani: 'Ače akatei o Hrist', ili 'Eče adari', ma verujinen.

²² Adalese so ka ikljoven hovavne hristija hem hovavne proroci hem ka čeren znakija hem čudesija sar, te šaj ine, te hovaven hem e Devlesere birimen.

²³ A tumen arakhen tumen! Sa vačerđum tumende angleder o vreme."

*O znakija save ka mothoven e Isusesoro aviba
(Mt 24,29–35; Lk 21,25–33)*

²⁴ "A ko adala dive, palo adala nevolje,

'o kham ka kaljol
hem o masek naka sijajini,

²⁵ o čerenja ka peren taro nebo
hem o zoralipa e nebosere ka oven potres-
ime'.

²⁶ Tegani o manuša ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar avava upro oblaci ano baro zoralipe hem ani slava.

²⁷ Hem tegani ka bičhalav mle anđelen te čeden mle birimen taro sa o štar strane e phuvjakere, taro krajo e phuvjakoro di o krajo e nebosoro.

²⁸ A oti smokva sikljoen akava: Kad lakere granke zretonena hem ikljona listija upro lende, džanena dai paše o linaj.

²⁹ Adahar hem tumen kad dikhena da ovela sa adava, te džanen dai adava vreme paše, dai anglo udar.

³⁰ Čače vačerava tumenđe, akaja generacija naka nakhel đikote sa adava na ovela.

³¹ O nebo hem i phuv ka nakhen, ali mle lafija nikad naka nakhen.”

*Oven uvek spremna zako e Isusesoro aviba
(Mt 24,36–44)*

³² “A niko na džanel adava dive ili adava sati kad adava ka ovel. Na džanen ni o anđelja ko nebo ni o Čhavo. Džanel samo o Dad.

³³ Džangale pazinen, adalese so na džanen kad adava vreme ka avel.

³⁴ Adavai sar kad jekh manuš lela te džal ko drom: ačhaj o čher, dela autoritet e slugenđe hem svakonese dela te ćeren lesiri buti, a e stražarese naredini džangale te pazini.

³⁵ Adalese džangale pazinen, adalese so na džanen kad o gospodari e čheresoro ka avel – angli rat, ki ekvaš i rat, anglo disljojba kad o bašne đilabena ili sabale –

³⁶ te na avel otojekhvar hem te arakhel tumen sar sovena.

³⁷ A adava so phenava tumenđe, phenava sari-jenđe: džangale pazinen!”

14

E jevrejengere vođe dogovorinena pe te mudaren e Isuse

(Mt 26,1–5; Lk 22,1–2; Jn 11,47–53)

¹ Inele pana duj dive đi i Pasha hem o Prazniko e bikvascone marengoro. O šerutne sveštenici hem o učitelja e Zakonestar rodona ine ko hovavne te dolen e Isuse sar te ćeren te ovel mudardo.

² Ali phende: “Naka ćera adava zako vreme e praznikosoro, te na pobunini pe o narodo.”

O Isus pomazime ani Vitaniya

(Mt 26,6–13; Jn 12,1–8)

³ A o Isus inele ano gav Vitaniya, ano čher e Simonesoro e Gubavcosoro. I sar inele uzalo astali, ali koro leste jekh đuvli e čareja, savo inele ćerdo oto šužo bar, ano savo inele skupo mirisno ulje oto čisto nard, i phaglja o bokali hem čorda o ulje upro lesoro šero.

⁴ I nesave manuša kola inele adari lelje te holjanen, vaćerindoj jekh averese: “Sose ađahar bespotrebno čorela pe o skupo miris?”

⁵ Adava ulje šaj ine te biknel pe zaki jekhe beršesiri plata, i o pare te den pe e čororende.”

I holjame vičinde upro late.

⁶ Ali o Isus phenda: “Muken la! Sose uznemirinen la? Oj ćerđa maje šukaripe.

⁷ Adalese so, o čorore manuša uvek ka oven uzala tumende hem šaj te pomožinen lende kad god mangena, a me naka ovav uvek tumencar.

⁸ Oj ćerđa so šaj ine. Angleder makhlja mlo telo, te pripremini man zako paruniba.

⁹ Čaće vaćerava tumende, kaj god, ki sa i phuv, ka vaćeri pe o Šukar lafi, ka vaćeri pe hem akalestar so oj ćerđa, sar setiba olatar.”

O Juda dogovorini pe te izdajini e Isuse

(Mt 26,14–16; Lk 22,3–6)

¹⁰ Tegani o Juda Iskariot, jekh oto dešu duj apostolja, dželo koro šerutne sveštenici te dogovorini pe olencar te izdajini lende e Isuse.

¹¹ A on, kad šunde adava, ule radosna hem dinde lese pumaro lafi da ka den le pare, i ov lelja te rodel šukar prilika te izdajini e Isuse.

O Isus bičhali duje učenikonen ko Jerusalim te pripreminen i Pasha

(Mt 26,17–19; Lk 22,7–13)

¹² Ko prvo dive oto Prazniko e bikvascone marengoro, kad činela pe bakrore zaki Pasha, o učenici pučle e Isuse: “Kaj mangeja te dža te čera će te ha e pashakoro hajba?”

¹³ I o Isus bičhalđa dujen ple učenikonendar vačerindoj lenđe: “Džan ki diz hem adari ka resel tumen jekh manuš kova akhari pani ano khoro. Džan palo leste.

¹⁴ Ko čher ko savo ka đerdini roden e domačine hem vačeren lese: ‘O učitelj pučela ki savi soba šaj te hal e pashakoro hajba ple učenikonencar?’

¹⁵ I ov ka mothoj tumenđe i bari upruni soba savi već pripremimo. Adari čeren amende zako hajba.”

¹⁶ I o učenici džele ki diz hem arakhle sa ađahar sar so phenđa lenđe o Isus, i adari čerde zako hajba e pashakoro.

O Isus džanel so o Juda ka izdajini le

(Mt 26,20–25; Lk 22,21–23; Jn 13,21–30)

¹⁷ Kad peli i rat, o Isus dželo adari ple dešu duje apostolencar.

¹⁸ I sar hana ine uzalo astali, o Isus phenđa lenđe: “Čače vačerava tumenđe, jekh tumendar, kova akana hala mancar, ka izdajini man!”

¹⁹ On but rastužisale, i lelje jekh palo avereste te pučen le: “Te na injum me adava?”

²⁰ A ov phenda lende: "Adavai jekh tumendar, e dešu duje apostolendar, kova mancar macini o maro ano čaro.

²¹ Adalese so, me, o Čhavo e manušesoro, valjani te merav sar so pisini ano Sveto lil, ali jao okole manušese kova ka izdajini man! Po šukar ka ovel lese ine te na ovel ine bijando!"

*O Isus hala i poslednjo večera e učenikonencar
(Mt 26,26–30; Lk 22,15–20; 1. Kor 11,23–25)*

²² Sar hana ine, o Isus lelja o maro, zahvalinda e Devlese hem phaglja le, i dinda le e apostolende, vačerindo: "Len! Akavai mlo telo."

²³ Tegani lelja i čaša e moljaja, zahvalinda e Devlese hem dinda la olende, i sare pile olatar.

²⁴ I phenda lende: "Akavai mlo rat, o rat oto savez, savo chorela pe butende.

²⁵ Čače vačerava tumende: naka pijav više mol sa di o dive kad ka pijav i nevi mol ano carstvo e Devlesoro."

²⁶ Tegani dila bde psalmija, i dzele ki e Maslinakiri gora.

O Isus džanel so o Petar hem o avera učenici ka ačhaven le

(Mt 26,31–35; Lk 22,31–34; Jn 13,36–38)

²⁷ I o Isus phenda lende: "Sare ka ačhaven man, adalese soi pisime ano Sveto lil:

'Ka mudarav e pastire,
hem o bakre ka našen.'

²⁸ Ali kad ka uštav taro mule, ka džav angla tumende ki Galileja."

²⁹ A o Petar phenda lese: "I sare te ačhavde tut, me naka ačhavav tut!"

³⁰ O Isus phenda lese: "Čače vačerava će, pana ki akaja rat, angleder so o bašno duj puti ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man."

³¹ Ali o Petar po zorale vačeri ine: "Naka ćerav adava, čak hem te valjani te merav tuja!"

I adahar vačerde sa o učenici.

*O Isus molini pe ani Getsimanija
(Mt 26,36–46; Lk 22,39–46)*

³² Tegani džele ko than vičime Getsimanija.

I o Isus phenda ple učenikonende: "Bešen akate đikote me molinav man!"

³³ Peja lelja e Petre, e Jakove hem e Jovane.

Uklinda le baro nemir hem pharipe,

³⁴ i phenda lende: "Edobor injum žalosno da mlo vilo ka pharjol! Ačhoven akate hem džangale pazinen."

³⁵ I dželo hari po dur, pelo mujeja đi phuv hem molinda pe e Devlese, te šaj, te cidel lestar o pharo vreme savo adžiceri le.

³⁶ Phenda: "Abba! Dade! Tu sa šaj. Cide akaja čaša e patnjaja mandar. Ali, nek ovel pali ti volja, a na pali mli."

³⁷ Tegani irinda pe koro učenici hem arakhlja len sar sovena, i phenda e Petrese: "Simone, tu li soveja? Našti li ine nijekh sati džangale te pazine?"

³⁸ Džangale pazinen hem molinen tumen te na peren ko iskušenje. O duho mangela te ćerel okova soi šukar, ali o teloi bizoralo."

³⁹ I palem dželo hem molinda pe, vačerindoj ista lafija.

⁴⁰ I palem, kad irinđa pe, arakhlja len sar sovena adalese so phandljona ine lengere jača, i na džande so te phenen lese.

⁴¹ Kad o trito puti irinđa pe, phenđa lende: "Pana li sovena hem odmorinena? Šukari više! Alo o sati! Ače, me, o Čavo e manušesoro, ka ovav dindo ko vasta e grešnikonengere.

⁴² Ušten! Hajde! Ače mlo izdajniko avela."

O Isus izdajime hem dolime

(Mt 26,47–56; Lk 22,47–53; Jn 18,3–12)

⁴³ I sar pana o Isus vaćeri ine adava, reslo o Juda, jekh e dešu duje apostolendar, hem oleja, e maćencar hem e kaštencar, but manuša kolen bičhalde o šerutne sveštenici, o učitelja e Zakones-tar hem o starešine.

⁴⁴ A o Juda, lesoro izdajniko, pana angleder dinđa len znako vaćerindoj: "Kas ka čumudinav – ovi adava. Ole dolen hem legaren le tali straža."

⁴⁵ I so alo di o Isus, phenđa: "Učitelju", hem čumudinđa le ki čham.

⁴⁶ Tegani o manuša dolinde le hem phandle le.

⁴⁷ A jekh okolendar, kola inele adari uzalo Isus, ikalđa o mači, hem khuvđa oleja e prvosveštenikosere sluga hem čhinđa lesoro kan.

⁴⁸ O Isus phenđa lende: "Maćencar hem kaštencar aljen pala mande te dolen man, sar palo pobunjeniko.

⁴⁹ Divencar injumle tumencar ano Hram hem sikavđum e narodo, ali na dolinden man. Ali ađahar ulo sar te pherđol okova soi mandar pisime ano Sveto lil."

⁵⁰ Tegani sa o učenici ačhavde le hem našle.

⁵¹ A palo leste džala ine jekh terno čhavo, učhardo skupone čaršaveja upro nango telo. Hem ole dolinde,

⁵² ali ov tegani muklja o čaršavi hem nango našlo olendar.

E verakere hem e narodosere vođe rodena krivica upro Isus

(Mt 26,57–68; Lk 22,54–56, 63–71; Jn 18,13–14, 19–24)

⁵³ I legarde e Isuse koro prvosvešteniko, i čedinde pe sa o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar.

⁵⁴ A o Petar odural džala ine palo Isus sa đī ko boro e prvosveštenikosoro, i adari bešlo e slugencar hem tačola ine uzali jag.

⁵⁵ A o šerutne sveštenici hem sa o sabor rodena ine nesavo svedočiba protiv o Isus sar te šaj čeren te ovel mudardo, ali našti ine te arakhen le.

⁵⁶ A but džene svedočinena ine hovavne protiv oleste, ali lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁵⁷ Tegani nesave svedoci uštine, i hovavne svedočinde protiv oleste vačerindoj:

⁵⁸ “Šundam le sar vačeri: ‘Ka peravav akava Hram savoi čerdo e manušengere vastencar, hem zako trin dive ka vazdav aver, savo naka ovel čerdo e manušengere vastencar.’”

⁵⁹ Ali ni adava lengoro vačeriba na inele sar jekh.

⁶⁰ Tegani o prvosvešteniko uštino, terdino ko maškar, hem pučlja e Isuse: “Tut li nane so te phene ko akava so vačerde protiv tute?”

⁶¹ A o Isus trainđa hem ništa na vačerđa.

Tegani o prvosvešteniko pučlja le: “Tu li injan o Hrist, o Čhavo e Blagoslovime Devlesoro?”

⁶² O Isus phendā: “Oja, me injum. Hem ka dikhen man, e Čhave e manušesere, sar bešava ko počasno than, oti desno strana e Najzorage Devlesiri hem sar avava upro oblaci e nebosere.”

⁶³ Ko adava o prvosvešteniko pharavđa ple šėja oti holi hem phendā: “Na valjani amende više svedoci!

⁶⁴ Šunden sar hulinda upro Devel! So mislinena?”

I sarijengiri osuda inele da zaslužini te merel.

⁶⁵ Tegani nesave lelje te chungaren le, te učaren lesere jača hem te khuven le dumukhencar, vačerindoj lese: “Prorokujin ko khuvđa tut!”

Palo adava o sluge lelje e Isuse hem khuvena le ine šamarke.

O Petar odreknini pe e Isusestar

(Mt 26,69–75; Lk 22,56–62; Jn 18,15–18, 25–27)

⁶⁶ I sar o Petar inele tele ano boro, adari ali jekh sluškinja e prvosveštenikosiri.

⁶⁷ Oj dikhlja e Petre sar tačola uzali jag, i po šukar dikhlja ano leste hem phendā: “Hem tu injanle adale Nazarećanineja, e Isuseja!”

⁶⁸ A o Petar hovavđa vačerindoj: “Ni džanava, ni haljovava sostar vaćereja!” I dželo nakori kapija e borosiri. A o bašno đilabđa.

⁶⁹ Okoja sluškinja palem dikhlja le, i lelja te vaćeri okolende kola terđona ine adari: “Akavai manuš jekh olendar!”

⁷⁰ A o Petar palem hovavđa da nane.

Na nakhlo but palo adava, okola kola terđona ine adari phende e Petrese: "Tu čače injan jekh olendar, adalese so hem tu injan Galilejco!"

⁷¹ A ov lelja te vičini prokletstvija upra peste hem te hal pe sovli: "Na pendžarava adale manuše kastar vačerenal!"

⁷² I odmah, palo dujto puti, o bašno đilabđa. Tegani o Petar setinda pe e lafendar save o Isus phenda lese: "Angleder so o bašno duj puti ka đilabi, trin puti ka hovave da na pendžareja man." I lelja zorale te rovel.

15

*E jevrejengere vođe tužinena e Isuse ko Pilat
(Mt 27,1–2, 11–14; Lk 23,1–5; Jn 18,28–38)*

¹ Odmah sabale, o šerutne sveštenici, o starešine hem o učitelja e Zakonestar hem sa o sabor ande odluka, i phandle e Isuse, legarde le hem dinde le ko Pilat.

² I o Pilat pučlja le: "Tu li injan o caro e Jevrejengoro?"

A o Isus phenda: "Ađahari sar so pheneja."

³ A o šerutne sveštenici lelje te tužinen le zako but so.

⁴ Tegani o Pilat palem pučlja le: "Tut li nane so te phene ko adava? Dikheja li zako so tut sa tužinena?"

⁵ Ali o Isus ništa na phenda, i o Pilat but začudinda pe.

*O Pilat ćerela e narodosiri volja ađahar so
osudini e Isuse ko meriba
(Mt 27,15–26; Lk 23,13–25; Jn 18,39–19,16)*

⁶ A o Pilat ko prazniko Pasha mukela ine e narodose jekhe phandle Jevrejco kole on mangle.

⁷ Tegani ano phandlipe, e pobunjenikonencar kola mudarde ani pobuna, inele hem o manuš vičime Varava.

⁸ O narodo alo, i lelja te rodel e Pilatestar, palo lesoro adeti, te mukel lenđe jekhe phandle.

⁹ A o Pilat pučlja len: “Mangena li te mukav tumenđe e jevrejengere caro?”

¹⁰ Adalese so džanđa so o šerutne sveštenici e Isuse predinde tari zavist.

¹¹ Ali o šerutne sveštenici pherde e narodo te roden te mukel lenđe e Varava, umesto e Isuse.

¹² A o Pilat palem pučlja len: “A so mangena te ćerav akaleja kole vičinena caro e jevrejengoro?”

¹³ A on vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

¹⁴ A o Pilat pučlja len: “A savo bišukaripe ćerđa?”

Ali on pana po zorale vičinde: “Čhiv le ko krsto!”

¹⁵ I o Pilat, mangindoj te ćerel e narodosiri volja, muklja lenđe e Varava, a e Isuse dinda ko vojnici te šibinen le hem palo adava te čhiven le ko krsto.

O vojnici marena muj e Isuseja

(Mt 27,27–31; Jn 19,2–3)

¹⁶ I o vojnici legarde e Isuse ki e Pilatesiri palata, ko Pretorijum, i čedinde sa i četa e vojnikonendar.

¹⁷ Urjavde le ano lolo ogrtači, ćerde krana oto kare hem čhivde lese ko šero,

¹⁸ i lelje te maren muj oleja vaćerindoj: “Te ove sasto e jevrejengere carona!”

¹⁹ I khuvena le ine e trskaja ko šero, čhungarena le ine hem perena anglo leste ko kočija sar te ćeren pe da slavinena le.

²⁰ I palo adava so marde muj oleja, huljavde lestar o lolo ogrtači, hem urjavde le lesere šėja, i legarde le avri te čiven le ko krsto.

*E Isuse čhivena ko krsto
(Mt 27,32–44; Lk 23,26–43; Jn 19,17–19)*

²¹ A jekhe manuše, e Simone tari Kirinija, e Aleksandresere hem e Rufesere dade, kova nakhela ine adathar irindoj taro polje, terinde le te akhari e Isusesoro krsto.

²² I ande e Isuse ko than vičime Golgota – so značini “Kokalo e šeresoro.”

²³ I kaninde le mol mešime e smirnaja zbog o dukha, ali ov na manglja te pijel.

²⁴ I kad čivde le ko krsto, delinde maškara pumende lesere šėja ađahar so frdinde barbuti olende, te dikhen ko so ka lel.

²⁵ Kad čivde le ko krsto, inele enja o sati sabale.

²⁶ Upreder lesoro šero terdino znako kote inele pisime lesiri krivica: O CARO E JEVREJENGORO .

²⁷ Oleja čivde ko avera krstija hem duje pobunjenikonen, jekhe oti lesiri desno, a e dujtone oti lesiri levo strana.

²⁸ [Ađahar pherdilo okova so terđola ano Sveto lil: “Dikhle le sar jekhe zločinco.”]

²⁹ A okola kola nakhena ine adale dromeja vređinena le ine. Mrdinena ine šerencar, vaćerindoj: “Ej, tu kova peraveja o Hram hem vazdeja le zako trin dive,

³⁰ spasin tut! Hulji taro krsto!”

³¹ Ađahar da marde muj oleja o šerutne sveštenici, zajedno e učiteljencar e Zakonestar, vačerindoj jekh averese: "Averen spasinda, a pes naši te spasini!"

³² Ovi o Hrist, o caro e Izraelesoro! Nek huljel akana taro krsto te dikha, i ka verujina ano leste."

A vredinena le ine hem okola kola inele čivde ko krsto oleja.

E Isusesoro meriba

(Mt 27,45–56; Lk 23,44–49; Jn 19,28–30)

³³ A ko ekvaš o dive, i tomina učarda sa i phuv hem ađahar inele trin saća.

³⁴ Ko trin o sati, o Isus vičinda oto sa o glaso: "Eloi, Eloi, lema sabahtani?" (so značini: "Devla mleja, Devla mleja, sose ačhavđan man?")

³⁵ Kad adava šunde nesave okolendar kola terđona ine adari, phende: "Dikh, vičini e Ilija."

³⁶ A jekh olendar prastandilo hem čivđa o sunderi ani ušli mol, čivđa le upri trska, hem dinda e Isusesa te pijel, vačerindoj: "Adžićeren, te dikha ka avel li o Ilija te huljaj le!"

³⁷ A o Isus vičinda oto sa o glaso, i muklja pli duša.

³⁸ Tegani e hramesiri zavesa pharavdili ko ekvaš, odupral natele.

³⁹ A kad o kapetani, kova terdino anglo Isus, dikhlja le sar mulo, phenda: "Čaće akava manuš inele e Devlesoro Čhavo!"

⁴⁰ A adari inele hem nesave đuvlja kola sa adava dikhena ine odural. Maškar olende inele i Marija Magdalena, i Marija, e terne Jakovesiri hem e Josijasiri daj, hem i Saloma –

⁴¹ kola džana ine palo Isus kad inele ani Galileja hem kandena le ine, hem pana but avera đuvlja kola oleja ale ano Jerusolim.

E Isusesoro paruniba

(Mt 27,57–61; Lk 23,50–56; Jn 19,38–42)

⁴² Kad lelja te račol, adalese so inele Dive zako pripremiba – dive anglo savato,

⁴³ o Josif tari diz Arimateja, kova inele ugledno člano oto e jevrejengoro sabor, kova hem kororo adžićeri ine o carstvo e Devlesoro, bizi dar đerdinđa koro Pilat hem rodinđa te den le o telo e Isusesoro.

⁴⁴ A o Pilat čudinđa pe so o Isus već mulo, i terinđa te vičinen koro leste e kapetane te pučel le čače li o Isus već mulo.

⁴⁵ Kad o kapetani phenđa so čače o Isus mulo, o Pilat naredinđa te den o telo e Isusesoro ko Josif.

⁴⁶ I o Josif činđa skupo čaršavi, huljavđa o telo e Isusesoro taro krsto, pačardđa le čaršaveja hem čhivđa le ano grobo savo inele čerdo ani stena. Hem o udar e grobosoro phandlja e bare bareja.

⁴⁷ A i Marija Magdalena hem i Marija e Josijasiri daj dikhena ine kaj čhivena lesoro telo.

16

E Isusesoro uštiba taro mule

(Mt 28,1–8; Lk 24,1–12; Jn 20,1–10)

¹ Kad nakhlo o savato, i Marija Magdalena, i Marija e Jakovesiri daj, hem i Saloma činde mirisija sar te šaj džan hem te makhen e Isusesoro telo.

² I rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o kham iklilo, lelje te džan ko grobo.

³ Odrumal pučena pe ine: “Ko ka cidel amende o bar taro udar e grobosoro?”

⁴ Ali kad resle, dikhle so o bar već inele cidime. A adava inele čače baro bar.

⁵ Kad derdinde ko grobo, dikhle jekhe terne manuše ano parne šeja sar bešela oti desno strana, i darandile.

⁶ A ov phenda lende: “Ma daran! Tumen rodona e Isuse e Nazarećanine, kova inele čivdo ko krsto. Ov uštino taro mule hem nane akate. Ače o than kaj pašljarde lesoro telo.

⁷ Nego, džan hem vačeren lesere učenikonende hem e Petrese: ‘Ov džala angla tumende ki Galileja. Adari ka dikhen le, sar so angleder phenda tumende.’”

⁸ I o đuvlja iklile, i našle taro grobo, adalese so uklinda len i dar hem lelje te tresinen. I nikase ništa na vačerde, adalese so darandile.*

(Po kratko završetak oto Evandjelje e Markosoro)

[Ali na nakhlo but i on sa adava vačerde e Petrese hem avere učenikonende. Palo adava korkoro o Isus bičhalđa len taro istok đī ko zapad te vačeren o sveto hem o nepropadljivo lafi te šaj o manuša zauvek te oven spasime. Amen.]

(Po baro završetak oto Evandjelje e Markosoro)

O Isus mothoj pe e učenikonende

(Mt 28,9–10; Jn 20,11–18; Lk 24,13–35)

* **16:8** Nesave purane rukopisija oto e Markosoro evandjelje završinena pe e oftone stihoja. Nekobor rukopisija isi len kratko završetak, a but rukopisija isi len po baro završetak hem nekobor rukopisija isi len soduj završeci (savei mothovde akate).

⁹ [Rano sabale ko prvo dive oto kurko, kad o Isus uštino taro mule, najangle mothovđa pe e Marijaće e Magdalenaće, kolatar angleder ispudinda ine eŧta demonen.

¹⁰ Oj dželi hem vačerđa adava okolende kola inele oleja, a kola tugujinena ine hem rovena.

¹¹ Kad on šunde dai o Isus dživdo hem so oj dikhlja le, na verujinde laće.

¹² Palo adava o Isus, ko aver obličje, mothovđa pe anglo duj džene olendar sar džana ine ko jekh gav.

¹³ On pendžarde e Isuse hem irinde pe te vačeren adava averende, ali ni olende na verujinde.

¹⁴ Palo adava, o Isus mothovđa pe anglo dešujekh učenici sar hana ine maro zajedno. I ukorinda len so na inolen vera hem soi lengere vile steđime, adalese so na verujinde okolende kola dikhle le palo lesoro uštiba taro mule.

O Isus vaćeri e učenikonende so valjani te ćeren hem legarđola ko nebo

(Mt 28,16–20; Lk 24,36–53; Jn 20,19–23; Delja 1,6–11)

¹⁵ I phenda lende: “Džan ko sa o sveto hem propovedinen o šukar lafi sarijende.

¹⁶ Ko poverujini hem krstini pe, ka ovel spasime, a ko na poverujini, ka ovel osudime.

¹⁷ A akala znakija ka pratinen okolen kola verujinena: ano mlo anav ka ispudinen e demonen; ka vačeren ano neve jezici;

¹⁸ te dolinde sapen vastencar, hem te pile nešto otrovno, ništa naka ovel lenđe; ka čiven pumare vasta upro namborme hem on ka sasljovent.”

¹⁹ Kad phenđa lenđe adava, o Gospod Isus legardilo ko nebo, hem beštino ko počasno than, oti desno strana e Devlesiri.

²⁰ I o učenici dže ko sa o thana te propovedinen, a o Gospod pomožinda lenđe hem potvrdini ine o Lafi zakonencar save pratinde le.]

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija **Arli spoken in Balkans**

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025

d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6